

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 16
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratov:
Enostopenjski petstopenjski vrsta malih
oglasov po Din. 1.— in Din. 1.—
veliki oglas nad 45 mm vs
kline po Din. 2.— postava 100
po Din. 3.—
Pri večjem naročilu popusti
Izpolnjeva vsak dan izvenredno
vrednotilna in drava po pravi
niku ob 3. uri jutraj.
Postnina plačana v gotovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nepravilna pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 326.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hrane.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oplate.
Zagreb 39.011, Sarajev. 7583, Praha in druz. 24.787.

Vladna kriza.

V Belgradu vlada zadnji čas neprestano razburjenje, ki jasno odseva ne samo iz zadržanja političnih strank, ampak tudi iz belgrajskega časopisja, tako radikalnega kakor demokratskega. Vidi se, da govore in pišejo o državi, mislijo pa pri tem predvsem le na svoje stranke. Vladna kriza jim dela tem večje preglavice, ker ne vidijo nobenega izhoda, ki bi mogel neprestane vladne krize definitivno odstraniti in privedi državo v normalne razmere. Iz tega položaja ni drugega izhoda kakor sporazum s Hrvati in Slovenci, ki ga pa nočejo, ali bi ga pa sklenili v slučaju skrajne potrebe, ker se ne marajo odreči srbski hegemoniji nad Hrvati in Slovenci.

Radikali so se sicer začeli pogajati z revizionistično opozicijo in to jim štejemo v dobro, toda vprašanje je, ali jih je vodila pri tem želja po sporazumu ali pa bolj misel, da pritisnejo z akcijo sporazuma na demokrate, predvsem na Davidovića, ki so ga smatrali kot nekega konkurenta sporazumnih akcij in so se bali, da jim odnese veter iz jadra.

Dejstvo je, da se Pašić dosedaj oficijelno ni razgovarjal z demokrati, da pa tudi nima posebnega izgleda na uspeh, četudi pritegne Pribečevićovo skupino v koalicijo. Ako bi pridobil ves demokratski klub, bi mogel sicer rešiti vladno krizo, ne pa tudi državne krize. Kajti danes priznavajo tudi radikalni listi, da sedanja kriza ni navadna parlamentarna, ampak državna kriza, ker je ni izval položaj v parlamentu, marveč izvenparlamentarni pogledi na notranjo ureditev države. Pašić ima sedaj voliti samo med demokrati in revizionističnim blokom. Priznavamo, da njegov položaj ni lahak, ker v slučaju radikalno-demokratske koalicije ostane otvorena državna kriza, v slučaju sporazuma s Hrvati in Slovenci pa je v negotovosti, kaj poreče k temu srbski narod, ki ga radikalna stranka za ta slučaj ni dovolj poučila. Proslavljala je samo ustavo ter proglašala Hrvate in Slovence za protidržaven element. Ako pa se Pašić kljub temu sporazume s Hrvati in Slovenci, bi mu sedaj ne bilo treba deliti oblasti z demokrati in bi ohranil homogeno radikalno vladno, pristati pa bi moral na revizijsko ustavo. Zato Pašić omahuje in razmišlja, ne mara odbiti sporazuma s Hrvati in Slovenci, pa se tudi zanj ni odločil.

Po srbskem parlamentarnem običaju je poklical k sebi kralj predsednika narodne skupščine dr. Peleša, zaslusal je pa tudi prejšnjega predsednika dr. Lukinića. Dr. Peleš je nasvetoval kralju, da zaslusi o položaju vse načelnike parlamentarnih klubov in tudi izvenparlamentarne politične osebnosti. Najprej je pozval kralj g. Davidovića, ki mu je obširno poročal o položaju in povdaril potrebo sporazuma s Hrvati in Slovenci. Za njim prideta na vrsto gg. dr. Korošec in dr. Hrasnica. Zdi se, da ta zaslivanja politikov na dvoru niso tokrat več ali manj formalnosti, ampak da se krona zaveda resnosti položaja in se hoče o njem natanko poučiti. G. Pašić pa medtem čaka, v svesti si, da bo kralj poveril njemu sestavo vlade, in ko se bo položaj razčistil, mu bo lažje odločiti se, ali za sporazum ali za koalicijo z demokrati. Slednja je pa vse-kako problematična, ker je po izjavi g. Davidovića soditi, da njegova skupina ne bo hotela koalicije z radikali, koalicija radikalov s Pribečevićevo skupino pa je pre-slaba, ker bi jo mogla opozicija vsak čas vret, ako bi prišli v parlament Radićevi poslanci. S tem mora bodoči mandatarn kro-ne resno računati, ker je Radić nedvomno izjavil, da pride s svojimi poslanci v Belgrad, ako bi se pokazala izvestna potreba zrušiti vladno.

Položaj je poostiril še napad belgraj-skih srbo-fašistov na muslimanske poslan-ce v Zemunu. To je bil tako grd in v pravem pomenu besede balkanski akt, ki v nobeni civilizirani državi nima primere. Po naših belgrajskih poročilih se nam zdi zelo verjetno, da se je izvršil ta napad s tihim privoljenjem notranjega ministra. Če misli radikalna stranka, da more s terorjem strahovati opozicijo in jo omehčati, se silno moti. Doseže pač lahko, da dobi

prostejše roke v parlamentu, ako bi napa-dena opozicija ne dobila zadoščenja in bi njeni poslanci, ogroženi na življenju, za-

pusili Belgrad, toda državna kriza bi se s tem samo poostрила in akcija za sporazum otežkočila.

Napad belgrajskih nacionalistov na muslimanske poslance.

SUMLJIVO OBNASANJE NOTRANJEGA MINISTRA IN PREDSEDNIKA SKUPŠČINE. — NAPAD NAROČEN?

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Snoči okoli 9. ure, ko so bili nekateri poslanci Jugoslovanske muslimanske organizacije v restavraciji »Črni maček« v Zemunu, so prišli v restavracijo belgrajski nacionalisti in napadli poslance, jih pričeli metati ven ter jim grozili, da jih bodo pobili. Voditelj teh napadalcev, neki Ilija Gavrić, je zagrozil poslancu Hadvikagiću, da ga bo tekom 24 ur ustrelil. Družba zemunskih meščanov, ki je bila v sosednji sobi, je pozvala policijo. Ko je policija došla, so odšli poslanci v hotel Central, kjer so našli svoje tovariše. Ko so bili nekaj časa potem opozorjeni, da jim preti nova nevarnost, so šli v svoje hotelske sobe. Omenjeni Gavrić je šel za njimi v hotel, rekoč, da mora biti mrtve dr. Spaho ali on. Napadaleci so bili oboroženi z revolverji in kobačji. Hotel-sko osebje je zabranilo napadalcem vstop v hotel. Policija se je zadržala čisto pasivno. O polnoči so napadaleci, čeprav je po-licija čisto blizu hotela, s kamenjem pobili okne sob, v katerih so nastanjeni muslimanski poslanci. Zemunski meščani so intervenirali pri policijskem ravnanju za varstvo svojih gostov.

Radi tega napada sta se danes dopol-dne načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec in načelnik muslimanskega kluba dr. Hrasnica oglasila pri čas-nem predsedniku narodne skupščine dr. Pelešu. Opisala sta mu ves dogodek in ga vprašala, kaj hoče storiti, da bo zagotovil svobodo in varnost nesrbskih poslancev v Belgradu in okolici. Dr. Peleš je takoj te-lefonično sporočil ves dogodek notranjemu ministru Vujičiću. Vujičić je obljubil, da bo stvar preiskal. Bo-li osigural osebno

varnost nesrbskih poslancev, na to vpraša-nje dr. Peleš ni odgovoril. Dr. Hrasnica je dodal, da je organizacija radikalne srbske omladine že pred par dnevi vprašala no-tranjega ministra, če hoče napasti opo-ziicionalne poslance in da je minister Vujičić odgovoril tako nejasno, da je srbska om-la-dina mogla v odgovoru najti prikrito dovo-ljenje za vsako nasilje. Dr. Korošec je opo-zoril na to dejstvo.

Ker stoji stvar tako nesigurno, nastaja za opozicijo dolžnost, da razmišlja o svo-jem nadaljnjem bivanju v Belgradu. Niti v enem skupščinskem mestu Evrope ne be-leži zgodovina take osebnosti nesigurnosti, kot je sedaj v Belgradu. Ta specialiteta je rezervirana za Balkan.

Med obiskom dr. Korošca in dr. Hras-nice sta prišla v sobo dr. Peleša dr. Janić in Aleksa Žujović. Ta je prišel, da se norčuje iz dogodka ter je izjavil, da Zemun ni več srbski in da vlada ne more odgo-varjati za take čine in dogodke. Dr. Korošec in dr. Hrasnica sta nato konstatirala, kako neresno in frivolno se sprejemajo ti dogodki v radikalni stranki, ter sta v pre-st zapustila sobo skupščinskega predse-dnika.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Napad na muslimanske poslance in dogodek, ki se je pripetil na večerajšnji seji v skupščinski dvorani, kjer je nekaj mladičev, ko so prišli v dvorano poslanci Jugoslovanskega kluba in JMO, kričalo: »Doli Slovenci! »Doli Hrvati!«, se v vseh parlamentarnih krogih mnogo komentira. Splošno se misli, da so ti dogodki naročeni, ker nekomu pri-haja prav, da se razvnamajo strasti v tu-kajšnji javnosti.

Vladna kriza na mrtvi točki.

RADIKALNA OPOZICIJA PROTI KOALICIJI Z DEMOKRATI.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Kriza vlade, ki je nastala radi večerajšnje demisije, se ni premaknila z mrtve točke. Značilno je, da se je takoj po poročilu, da je vlada podala demisijo, v političnih in meščan-skih krogih govorilo o nadaljevanju poga-janj med demokrati in radikali. Danes se je celo že trdilo, da je obnova demokrat-sko-radikalne koalicije gotova stvar. Pri-pomniti pa je treba, da se te vesti najbolj širijo v demokratskih krogih. Gotovo je, da se doslej niso vršila nobena pogajanja s strani radikalov z demokrati, niti niso radikali skušali priti v stik z demokrati. Istotako je jasno, da do prave radikalno-demokratske koalicije ne bo prišlo, ker bi v tem slučaju prišlo v demokratskem klubu do preloma. Radi teh vesti vlada tudi v samem radikalnem klubu veliko nerazpoloženje in se čujejo glasovi posebno od radikalnih poslancev iz Vojvodine proti taki rešitvi sedanje krize. V radikal-nem klubu samem vlada razburjenost radi popolnoma absolutističnega režima Pašićevega, ki o ničemur ne obvešča klub, marveč z dvojico ali trojico svojih najožjih prijateljev prireja sestanke in konference in na njih odloča o usodi radikalne stran-ke in vlade.

ZASTOJ V POGAJANJH ZA SPORAZUM.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Glede spo-razuma, sklenjenega med HRSS, SLS in JMO z ne strani in radikali z druge strani v Zagrebu še danes ni gotovo, ali so radi-kali na sporazum pristali ali ne. Gotovo je, da sporazum do danes še ni bil predložen na odobrenje niti radikalnemu klubu niti ministrskemu svetu. Kakor navadno je tudi tukaj Nikola Pašić besedilo sporazu-ma spravljal sam v žep in še sedaj o njem razmišlja.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE PRI KRALJU.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Tekom da-našnjega dne je poklical kralj k sebi za-časnega predsednika narodne skupščine dr. Peleša. Predno je dr. Peleš odšel h kralju na dvor, se je podal v ministrsko predsedništvo k Nikoli Pašiću, kjer se je zbralo več ministrov. Nikola Pašić je dal dr. Pelešu natančna navodila, kako naj go-vori na dvoru. Avdijenca je trajala nad 20 minut. Dr. Peleš je na avdijski poročal kralju o položaju in mu predložil, da se v svrhu sestave poslovne vlade pozovejo na posvetovanje vsi načelniki klubov in tudi druge politične osebnosti. O poteku avdi-jence je dr. Peleš poročal takoj Nikoli Pašiću, potem pa v radikalnem klubu.

KRALJ ZASLIŠI NAČELNIKE KLUBOV.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Ob 5. uri je bil poklican na dvor bivši predsednik na-rodne skupščine dr. Edo Lukinić. Po avdijski je odšel dr. Lukinić v demokrat-ski klub, kjer se je vršila klubova seja od 5.—7.30 ure zvečer. Na seji so razpravljali o političnem položaju. Do končnoveljavnih sklepov ni prišlo, ker demokratje čakajo, da se politični položaj razčisti.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Z ozirom na predlog dr. Peleša, da se pozovejo na dvor vsi načelniki klubov na posvetovanje, je bil kot prvi pozvan Ljuba Davidović h kralju. Davidović je prišel na dvor ob 7. uri in ostal tam zelo dolgo. On je kralju podal natančno poročilo o političnem položaju in mu pojasnil tudi svoje stališče. Davidović se je baje zelo zavzemal za sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, povedal pa je tudi, da demokratsko-radikalna koalicija v se-danjem trenutku državi ne bi bila na kor-ist. Jutri bosta poklicana na dvor dr. Korošec in dr. Hrasnica.

»POLITIČNI MAGARAC«.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Razburje-nost med radikali radi Radićevega govora,

v katerem da je imenoval Ljubo Jovanovi-ća »političnega magaraca«, je precej po-nehala, ko je dospel semkaj zagrebški »Hrvat«, ki poroča, da Radić ni imenoval Jovanovića »političnega magaraca« mar-več »političnega mrtveca«. Misli se, da je »politični magarac« izmišljotina demokra-tov, ki so hoteli to uporabiti za svoje po-litične intrige.

DEMOKRATSKE IZMIŠLJOTINE.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Danes v Belgrad prispeli zagrebški demokratski listi objavljajo besedilo sporazuma, skle-njenega med federalističnim blokom in ra-dikali. Kakor izve vaš dopisnik od kompe-tentne strani, je to besedilo od prve do zadnje črke izmišljeno. (Isto besedilo ob-javlja tudi »Jutro« in »Slov. Narod«. Op. uredn.).

SEJA VODSTVA H. R. S. S.

Zagreb, 17. aprila. (Izv.) Vodstvo HRSS je imelo danes daljšo sejo, na ka-teri je razpravljalo o zadnjih dogodkih v Belgradu in o svoji nadaljnji taktiki.

PROSTOR ZA BELGRAJSKO KATOLIŠKO CERKEV.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Tukajšnji katoliški župnik Wagner je danes prisotvoval seji komisije za ureditev Belgrada. Po njegovem prizadevanju je komisija do-ločila za zgradbo katoliške cerkve jako lep prostor.

»EGOISTIČNI SLOVENC«.

Belgrad, 17. aprila. (Izv.) Finančno ministrstvo je že dvakrat odbilo kredit za izplačilo nadur srednješkolskim učiteljem v Sloveniji. Za srednje šole v Srbiji pa je v isti namen dovolil finančni minister te dni 2.350.000 dinarjev. Z ozirom na to očvide-no krivico je poslanec prof. Sušnik pri finančnem ministru ostro nastopil in energično zahteval enako pravico za vse.

Jezikovne naredbe v češko-slovaški.

Praga 17. aprila. (Izv.) Kakor javlja »Prager Tagblatt«, je izdala češka vlada no-ve jezikovne naredbe, ki razločujejo tri sku-pine: 1. češko, 2. nemško-madžarsko in 3. mešano. Naredbe stopijo takoj v veljavo.

Selplov kabinet izvoljen.

Dunaj, 17. aprila. (Izv.) Državni zbor je danes zopet izvolil Seiplov kabinet, kljub reduciranju ministrstev in odporu socialnih demokratov.

Angleški državni proračun aktiven.

London, 17. aprila. (Izv.) Finančni mi-nister Baldwin je izjavil, da se je finančni položaj Anglije v prošlem letu znatno izbolj-šal. Trgovina se je znatno dvignila. Državni proračun bo izkazal nad 100 milijonov funtov prebitka.

Bombni napadi na vlake.

Essen, 17. aprila. (Izv.) Na ekspressni vlak Düsseldorf—Pariz sta bila med po-stajama Düsseldorf—Düren izvršena dva bombna napada. Pri prvem napadu je po-kvarila bomba nekaj centimetrov trač-nice, vsled česar je tender skočil s tira. Človeških žrtev ni bilo. Čez par ur je bil promet zopet vzpostavljen. Druga bomba je poškodovala samo progo. — Pri Aachenu so neznani zlikovci odnesli ne-kaj tračnic. Vojaška patrulja je to opazila in se je pravočasno posrečilo ustaviti vlak, v katerem sta se vozila francoski vojni minister Maginot in Groude, kabi-netni šef belgijskega ministrskega pred-sednika Theunisa.

Bruselj, 17. aprila. (Izv.) Pri Ronheide je v trenuku, ko je vozil vlak iz Lütticha, eksplodirala bomba, vsled česar je zadnji vagon skočil s tira. Vlak je z enourno za-mudo nadaljeval svojo pot. V naslednjem vlaku se je vozil Deveze, ki potuje v Nemčijo.

London, 17. aprila. (Izv.) Mac Neille je izjavil, da francoska republika ni dala angleški vladi nobenega obvestila, da namestava vpostavititi renko republiko.

ARETACIJE V MEMELU.

Memel, 17. aprila. (Izv.) Zaradi zadnjih nemirov je vlada odredila številne aretacije. Red in mir sta zopet vzpostavljena.

FRANCOSKI ODGOVOR ROSENBERGU.

Pariz, 17. aprila. (Izv.) Z ozirom na govor nemškega ministra znanjstev Rosenberga ugotavljajo francoski listi, da dr. Rosenberg ni dal nikakih navodil ali podatkov za rešitev reparacijske krize. Nemška politika gre vedno za tem, da od Francozov izsilijo kakšen nov reparacijski načrt, kadar je pa ta gotov, izjavi Nemčija, da je nesprijemljiv.

PAPEŽEV DELEGAT V NEMCIJI.

Berlin, 17. aprila. (Izv.) Papežev delegat se poda te dni iz Poruhra v Berlin.

BELGIJSKO STALIŠČE GLEDE PORUHRA.

Bruselj, 17. aprila. (Izv.) — Ministrski predsednik Theunis je izjavil, da bodo Francozi in Belgijci v nemškem zasedenem ozemlju ostali, dokler se Nemčija ne uda. Izpraznili pa bodo zasedeno ozemlje, je dejal Theunis, če Nemčija preneha s svojo donamerno devalvacijsko finančno politiko in svojo obveznost izpolni.

Nov reparacijski načrt.

Pariz, 17. aprila. (Izv.) Včeraj so se sestali predsednik reparacijske komisije Barthou, belgijska delegata Delacroix in Bemelmann ter italijanski delegat Della Rocca, da razpravljajo o novem skupnem reparacijskem načrtu. Čuje se, da bo ta načrt dovršen v 14 dneh, tako da ga bo Poincaré povodom svojega prihoda v Bruselj lahko uporabil kot podlago za razgovore. »Chicago Tribune« poroča iz francoskega vira, da ta načrt določa plačilo 40 milijard zlatih mark v roku desetih let.

POSOSILO SVETA DRUŠTVA NARODOV AVSTRIJI.

Zeneva, 17. aprila. (Izv.) Generalni komisar Društva narodov za Avstrijo dr. Zimmermann je odpotoval iz Zeneve v Rim. To potovanje spravlja v zvezo z njegovimi pogajanjimi o posojilu Društva narodov za Avstrijo. Ob tej priliki bo dr. Zimmermann razpravljal z rimskimi finančnimi krogi. Kontrolna komisija je vzela na znanje njegovo poročilo. Avstrijski odbor sveta Društva narodov se bo sestel najbrže v soboto, ker bodo šele dotlej dospeli nekateri osebni, posebno Francozi in Italijani.

Zeneva, 17. aprila. (Izv.) Iz krogov Društva narodov se poroča, da je jamstvo za posojilo Avstriji razdeljeno takole: Za 130 milijonov zlatih kron, ki se porabijo za povračilo prejšnjih dolgov, jamčijo vse mednarodne države; za ostalo posojilo v znesku 520 milijonov zlatih kron prevzame jamstvo: Anglija, Francija, Italija in Češkoslovaška vsaka po 20 %, Belgija 2 1/2 %, Švica skoro 4 %, ostanek se razdeli in sicer: Španija 5 %, Švedska 1 1/2 %, Holandska 1 1/4 %, Danska 1 1/4 %.

Dunaj, 17. aprila. (Izv.) Pod predsedstvom dr. Reischla se je danes vršila seja avstrijske Narodne banke, na kateri so sprejeli predlog, da se prizna tudi poseben mednarodni kontrolni organ v banki. Proti temu predlogu je glasoval italijanski zastopnik Mylius.

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 53. Angleški pisatelj H. G. Wells. — Poslovenil — e — (Dalje).

Odpotoval sem v solnčno Italijo in si najel skromno, pa udobno vilo, obdano od vinske trte in mirt in cipres. In tam sem se naselil, si uredil svoje novo življenje in pustil ljudi, da so govorili —

In govorili so —

Da sem bil na mescu, tega seve nihče ni verjel. O Kavorju so pravili, da se je spomladi tistega leta ponesrečil pri svojih poskusih v Limpnah in zletel v zrak s svojo hišo vred — Govorili so tudi o nekem človeku, ki je raztrgan in razcapan prišel nekega poletnega jutra na obrežje blizu kopališča Littlestone in imel seboj par sto kilogramov neoporečeno pristnega, suhega zlata. In različne, več ali manj duhovite zgodbe so si izmišljali, da bi razložili ta nenavadni pojav —

Malo sem se brgal, kaj so govorili. Pa rad bi poznal tistega, ki bi mogel za moje bogastvo najti vsaj toliko verjetno razlago, kakor jo podajam jaz s svojo zgodbo o potovanju na mesec —

»Eksplodirajo, ki se je pripetila malo tr na mojem prihodu v Littlestone, so spravljali v zvezo s tovarno za razstreljiva, ki leži nekje tam v bližini. O obil in o nesrečnem fantku ni bilo doslej nič čuti —

Tako je bilo, dokler — po dolgem času — nisem napisal te zgodbe.

ZAPOSTAVLJENI INTERESI FRANCOSE.

Pariz, 17. aprila. (Izv.) »Liberté« zahteva, da se lozanska konferenca, ki bi se imela sestati 23. t. m., odgodi. Angorska narodna skupščina je iznenadila z ratifikacijo Chesterovega načrta, ki naravnost zapostavlja interese Francije. Težko da bi se Francija udeležila konference s Turčijo v času, ko turška vlada ne upošteva svoje obveznosti. V takih razmerah bi bilo odveč podpirati kakršnekoli dogovore s Turčijo.

KONEC SOVRAŽNOSTI NA IRSKEM?

London, 17. aprila. (Izv.) Reuter poroča iz Dublina, da so ob priliki zajetja republikanskega finančnega ministra našli pri njem dokument, v katerem poveljnik republikanske vojske poziva svoje častnike, naj takoj ustavijo sovražnosti.

London, 17. aprila. (Izv.) Zadnje dni je policija zaprla večje število Ircev. Policija je ugotovila, da so Ircei nameravali izvršiti celo vrsto atentatov na razna javna poslopja, na banke itd.

GROF BETHLEN OBOLEL.

Budimpešta, 17. aprila. (Izv.) — Grof Bethlen je lahko obolel. Bolezen ni nevarna.

Razočarani fašizem.

Vztrajno in lokavo je italijanski fašizem igral veri in cerkvi prijazno vlogo, da bi pridobil zase vatican in ljudske množice in podminiral temelje popolarske stranke. Tako se je nadejal na lep način rešiti edinega resnega tekmeca na političnem poprišču in zavladati neomejeno v imperiju, ki bi segal zaenkrat od Alp do Libijske puščave. Bil je svoje zmage malone popolnoma gotov, ko so se začele priprave za kongres ljudske stranke. Že te priprave so pokazale, da je stranka še močna in da ne misli na kapitulacijo pred fašizmom. Tedaj je napel fašizem vse svoje sile, da do kongresa popolarom skali vodo. Javno in tajno, izlepa in izgrda je pritiskal na vatican in desničarske kroge v ljudski stranki, da nastopijo proti don Sturzu in ga vržejo ali pa povzročijo razcep. Te svoje želje je razglašal po listih kot gotovo dejstvo, a čim bolj se je bližal kongres, tem bolj so upadale njegove nade. V zadnjem hipu je nastopil s ustanovitvijo katoliške narodne zveze, ki naj bi potegnili za seboj popolar-sko desnico; vrgel je v javnost vest, da se bo don Sturzo takoj po kongresu umaknil iz političnega življenja in bo zaupnica, ki jo dobi na kongresu, služila le za to, da mu osladi slovo. Ko se je ob otvoritvi kongresa pokazalo, da vse to ni nič zaleglo in da je ogromna večina stranke edina in z neomajnim zaupanjem zbrana okoli don Sturza, je fašizem poizkusil s pretnjo, da nastopi proti ljudovcem s terorjem. Zaman! Kongres je z ogromno večino in navdušenjem potrdil obstoj in edinstvo stranke in njen program ter položil vodstvo tudi za bodoče v roke don Sturzu. Filofašistična desnica je korenito pogorela, a levica, ki je pa istotako ostala v neznaatni manjšini, don Sturzu in njegovemu stališču ni načelno sovražna. Don Sturzo je dobil pri volitvah strankinega vodstva 92.000 glasov. Tako je govoril kongres. In sledil je odmev iz samega vaticana. »Osservatore Romano« piše o izidu kongresa med drugim: »Po našem mnenju bo prinesel izid kongresa deželi le korist, kakor tudi mislimo, da bo treba marsikatero ostro sodbo po stvarnem in pravičnem razmotrivanju izpremeniti. Poziv, da se obvaruje čim strožja disciplina, moremo le odobravati. Zato je kongres dobro storil,

da je vse tiste pristaše, ki se disciplini nočejo podvreči, pozval, naj izstopijo iz stranke. S tem so ovržene vse nade fašizma, da bi imel v boju z ljudsko stranko vatican na svoji strani. Sedaj je tudi fašizem vrgel proč svojo veri prijazno krinko. Mussolini jevo glasilo »Popolo d'Italia« imenuje don Sturza »nevarnega mračnjaka, malega slečljanskega duhovnika«, ki hoče Italijo oblagodariti s parlamentarnimi spletkami. Ako narodni katoličani — tako napoveduje Mussolini — ne store hitro svoje dolžnosti, vstane v Italiji antiklerikalizem, kakoršnega še ni bilo. Tako je pa fašizem končno razkril svoje prave karte o svojem stališču nasproti veri in cerkvi. Oboje mu je dobro samo v toliko, v kolikor bi mu hotelo služiti v njegove absolutistično-imperialistične svrhe. S tem so računil fašizma nasproti krščanski demokraciji končno veljavno razčiščen.

Iz zunanje politike.

* Bonar Law misli resno na demisijo. Da ni že odstopil, je vzrok samo to, da mu ni lahko najti naslednika. Splošno se misli, da prevzame vodstvo kabineta za njim lord Curzon, ki vodi zdaj zunanje zadeve. Ako pride do rekonstrukcije kabineta, ni izključeno, da se razpišejo nove volitve. V takem slučaju se zdi, da zmaga Delavska stranka, ki je solidarna, sijajno organizirana in tudi bogata.

* Zadeva reparacij se slejkoprej nahaja na mrtvi točki. Francoska in belgijska vlada sta se te dni sporazumeli, da zasedbo Poruhra vzdržujeta tako dolgo, dokler Nemčija ne predloži obema vladama direktno stvarni načrt odplačevanja reparacij. Ob tej priliki pozivljajo nemški socialistični listi vlado, naj nemudoma Franciji svoj načrt predloži, da se le-ta ne sporazume z Anglijo na škodo Nemčije, dočim desničarski listi stoje na stališču, da Nemčija nima ničesar storiti, dokler traja okupacija. — Ministrski predsednik Poincaré je v Dunkerqueju v nekem svojem govoru izjavil, da Francija ne zasleduje nobenih teritorialno-osvajalnih namenov, da hoče biti samo plačana in da bo Poruhre zapustila le in v toliko, v kolikor bo Nemčija odplačevala svoj dolg.

* Italijanski narodni praznik. Mussolini je proglasil dan 21. aprila, dan ustanovitve Rima, za italijanski narodni praznik mesto 1. maja.

* Odpoklic angleškega zastopnika v Moskvi se spričo zadnjih grozodejstev ruske sovjetske vlade čezdaljebolj resno razmotriva. »Morning Post« piše, da bi tak korak vsaj pokazal, kaj misli angleška javnost o »podli zaroti, katera hoče vgnaniti božanstveno luč, ki je pripeljala človeštvo iz temec.

* Notranje strankarske razmere v Rusiji. »Za Svobodu« (Varšava) poroča iz Moskve: Ko je bil Ljening še zdrav, so pripravljali njegovi pristaši (tzv. srednja struja z Kikovic in Kamenovic na čelu) vse za poglobitev nove ekonomske politike. Hoteli so baje predlagati na predstojem zborovanju komunistične stranke volitveno reformo na podlagi splošnega, tajnega in direktnega glasovanja iz leta 1903, ko se je izjavila takratna enotna soc.-dem. stranka za demokratičen red v Rusiji. Nasprotno hoče leva opozicija z Buharinom na čelu razbiti III. internacionalo in pridobiti leve nemške komuniste za vstvarjenje pristno komunistične IV. te. Da otežkoči Buharinu njegovo delovanje, je imenovala osrednja Ljeningova struja več levih komunistov za sovjetske zastopnike v inozemstvu. Trocki se ne udeležuje

tega boja in zahteva samo denar za rdečo armado. Misli pač, da bode potrebna vsa, ki vladi, naj zmaga ena ali druga struja in pričakuje dogodke. Vlogo rdečega Napoleona bi rad prevzel baje tudi pri armadi priljubljeni poveljnik Budeni, junak meščanske vojne. Leva opozicija ljubosumno opazuje njegovo delovanje proti vstašem po Ukrajini, s katerimi je Budeni baje pričel na lastno odgovornost dalekosežna politična pogajanja.

* Ruski drž. proračun za 1. 1922—23. Štev. 48. »Pravde« prinaša naslednji proračun drž. dohodkov in izdatkov, katerega je izdelal narodni komisariat financ za čas od oktobra 1922 do septembra 1923 (številke temeljijo na uradnih cenah sirov in kurzu bankovcev napram zlati valuti). Pričakujejo se davki v znesku 971 milijonov rubljev in 85 milijonov morajo dati državna kreditna podjetja. V celem se pričakuje dohodkov za 1.056.000.000 rubljev po kurzu bankovcev. Izdatki so preračunjeni na 1.418.000.000 rubljev. Primanjkljaj znaša torej 362 milijonov rubljev.

* Na Daljnem Vzhodu. Finsko časopisje poroča, da se nadaljuje v jakutskem okraju in celo v Primorju okrog Vladivostoka stalen boj med rdečimi oddelki in vstati. Vodja zabajkalskih kozakov, Semenov, se je podal v Nagasaki na Japonsko, kjer se vrše pogajanja protiboljševiških vojniš krogov. V oddaljenih pokrajinah s slabo prometno zvezo boljševiki pogosto niso v stanju obdržati premoč. Polotok Kamfotka je naprimer popolnoma zavzet po belih.

* Usoda carja Nikolaja II. in njegove družine je sedaj popolnoma pojasnjena. Tatjana Aleksinskij je namreč 14. t. m. v »Journal des Débats« objavila uradno poročilo sovjetskega uralskega komiteja v Jekaterinburgu, kjer se usoda carske družine protokolarno opisuje. Romanovi so bili v noči od 16. na 17. julij 1918 ob 10. uri ponoči v hiši Ipatjeva v Jekaterinburgu ustreljeni, njihova trupla prenešana v gozd med Verh-Issetsko tovarno in selom Palkino in tam zažgana. Kot vzrok navaja sovjetski uradni protokol, da so hoteli monarhisti in Čeho-Slovaki, ki so takrat Jekaterinburg oblegali, carja osvoboditi. O usodi carja in njegove žene ter otrok ne more po objavi tega dokumenta biti odslej več nobenega dvoma.

* Konservativni kabinet se je osnoval na Švedskem. Vodja kabineta je Ernst Trygger. Znak časa!

Politične vesti.

* Glej, upanje hoči pred nami! Včeraj je zavladalo med demokratsko gospodo v Ljubljani in po deželi velikansko veselje, ko so demokratski listi poročali, da je sporazum med radikali in revizionističnim blokom padel v vodo. Po starih žilah je zaplulo novo, sveže življenje in vsi, ki so že pričakovali skorajšnjega svojega konca, so zopet ponosno dvignili svoje glave in sladke sanje zasanjali o moči in veličini Sv. Pribečeviča. Ker mi nismo hudobni ljudje, demokratov iz njihovih prijetnih sanj ne bomo budili. Enkrat bo že prišlo — prebujenje.

* Na kolena. Včerajšnji »Narod« je ves iz sebe. Hrvatje so po »Narodu« sami bedaki, ker se ne uklonijo belgrajskemu režimu, ki lahko zavladna nad njimi tudi brez njih s surovo silo, kar bo Hrvatom silno neprijetno, namesto da bi lepo pohlevno zobali oves iz vladnih jasil. To naziranje je za »Narod« silno značilno. »Narod« se kar ne more uživet v to, da bi Hrvatje — Slovenci pa že celo ne! — smeli enkrat tudi

veliki planet na mesečevem nebu, — rodno zemljo, na katero se ne more nikdar več vrniti —? Ali pa je — kar je verjetneje — že zdavnaj mrtve doli kje v mračnih globinah, ubogi mož, ki ga je vedoželjnost gnala — v smrt.

Vsekakor mu bodi blag spomin!

In s tem naj končam svojo zgodbo o prvih zemljanih na mescu!

Upam, da moji dragi bravci ne bodo zmajevali z glavami in da ne bodo taki nevarni Tomaži, kakor tisti štirje mladi ljudje, ki so me prvi našli na Littlestonskem obrežju. Kdor mi ne verjame, naj me pa obišče in pokazal mu bom kos zlate verige, ki sem si jo shranil za v spomin.

Kdor pa vkljub temu noče verjeti, temu ni pomoči. Naj si pač v božjem imenu misli, da ta povest ni druga ko več ali manj duhovite sanje, ki jih sanja človek z odprtimi očmi v jasni mesečni noči —

Konec.

Dodatek.

Dve leti sta minili.

Moja zgodba »Prvi zemljani na mescu« je bila v rokopisu gotova, pridjal sem »Konec« in piko in potegnili mastno črto preko lista. Vrgel sem pero v stran ter šel iskat založnika.

Izlahka sem ga našel, ker take stvari »vlečejo«. Prodral sem rokopis, videl že prva poglavja natisnjena v »Strand Maga-

zinu« in sem si za skupiček privoščil izlet v Alžir in Tunis v Severni Afriki.

Dobro sem se imel, mnogo sem prepotoval, veliko sem videl. Mnogo novih vtisov sem dobil, vmes pa na svoje doživljaje na mescu in — ne sodite me prehudu — tudi na ubogega Kavorja skoraj pozabil.

Snoval sem načrte in zbiral gradivo in vtise za novo slovstveno delo —

Nekega večera, — šest mesecev je temu — sem sedel pod palmami na verandi obrežnega hotela v Alžiru in malomarno listal po najnovejših francoskih časopisih. Oči mi obstanejo na napisu:

»Presenetljive novice iz brezžične postaje na gorovju Monte Rosa.«

Vsebinska članke je bila v kratkih besedah tale.

Nizozemski elektrotehnik Julij Wendigee se je mnogo bavil z izboljšanjem nedavno izumljenih brezžičnih brzojavnih aparatov. Njegov namen je bil, iznajti in sestaviti dovolj močen aparat, ki bi z njim mogel stopiti v brezžično brzojavno zvezo s planetom Martom. Premožen je bil in si je postavil na lastne stroške na gorovju Monte Rosa v Švici brezžično postajo. — Silno pa se je zavzel, ko je namesto pričakovanih tajinstvenih znamenj, ki bi naj prihajala z Marta, začel dobivati čudna, v pravilni, čisti angleščini sestavljena poročila ki jih je — to je bilo gotovo in brez vsakega dvoma — pošiljal neki gospod Kavor z mesca na zemljo.

kaj zahtevati, ne pa se samo zadovoljevati s milostjo od zgoraj. Kolikor ponižnejše se prikloniš, toliko boljše boš živel — to je nauk, ki ga oznanja »Narode« dan za dnem. Današnji svet pa take lepe nauke hvaležno odklanja, ker se ne mara več priklanjati.

+ Wendel in »Obzor«. Na drugem mestu objavljamo odgovor g. dr. Glonarja na »Obzoro« napade na g. H. Wendla. Odgovor je oster, pa po vsej pravici. Ako bi bil »Obzor« kritiziral doneske srbskih sodržnikov v brošuri »Südslawien«, ki jo je izdal Wendel po naročilu »Frankfurter-Messeamta«, bi bil storil prav in bi mu nihče ne smel tega zameriti. Toda napade g. H. Wendla, ki se že dalje časa trudi, da seznani nemško javnost z razmerami na našem jugu, kar mu štejemo mi v veliko zaslugu. Kdo na svetu pa nas pozna? »Obzor« ima kakor vsak drug list tudi pravico, da stvarno oceni Wendlova dela sama, za kar mu bo Wendel brez dvoma hvaležen, nikakor pa ne gre napadati ga radi tega, ker so se odzvali njegovemu vabilu srbski in slovenski sodržniki, hrvaški pa ne. Tega vendar ni on kriv, kakor ne moremo šteti njemu v zlo, da so prišpevki srbskih sodržnikov pristranski, ki jih je treba zavrniti. Ravnotako je krivično očitati Wendlu velikonočno številko »Prager-Presse«, ki je ni uredil Wendel. Tudi mi nismo zadovoljni z njo, tem manj, ker je politični poročevalec za »Prager-Presse« iz Jugoslavije radikalec g. dr. Leonard, g. Wendla pa bi zavrnili, ako bi on sam o naših razmerah napačno poročal, dasiravno moramo tudi to upoštevati, da njemu kot inozemcu ne gre toliko za naše notranje spore kakor da seznajanja nemški narod nasplošno s kulturnimi, političnimi razmerami na našem jugu.

Dr. Joža Glonar:

»Balkanske manire«.

Petkova številka zagrebškega »Obzorac« je porabila posebno izdajo velikonočne številke »Prager Presse«, posvečeno naši kraljevini, in enako publikacijo, ki jo je izdal »Frankfurter Messeamt«, za obširno reakcijo v podlistku in dnevnem uvodniku. Oboje obsoja kot propagandistična sredstva belgrajskega centralizma, ki ne samo v zunanjem svetu kažejo lažno sliko naše preteklosti in sedanjosti, ampak so zunanjemu svetu tudi dokaz naših »balkanskih manir«. Slep orodje tega centralizma pa je — tako pravi »Obzor« — »poznati prijatelj našega naroda« H. Wendel. Na publikaciji »Frankfurtskega Messeamta« je imenovan kot urednik, velikonočno številko »Prager Presse«, z njeno centralistično usmerjeno vsebino je brez dvoma uredil tudi on.

Da spoznajo »Obzorovci« čitatelji tega čudnega prijatelja našega naroda, jim ga list obširno karakterizira. Izberimo najbolj dehteče cvetke iz bujnega šopka te bohotne žurnalistične stilistike. G. H. Wendel, tako pripoveduje »Obzor« svojim čitateljem, že dalje časa piše po diktatu belgrajskega režima, da seznani nemško javnost v dnevnikih, časopisih in knjigah z Jugoslavijo in da skuša pri tej priliki pojem Jugoslavije in Jugoslovanstva istovetiti s pojmom in imenom srbstva, in da pri tem z ozirom na večjo ali manjšo nagrado skuša Hrvatstvo in Hrvate ali popolnoma eliminirati ali pa vsaj pokazati v kolikor mogoče malem obsegu ali z napačnimi podatki. Zato so pri dveh publikacijah po njegovi ingerenci sodelovali samo Srbi in Slovenci; enaka protihrvatska smer se pozna tudi v izbori tvari. Wendel je brez vsakega dvoma v službi našega zunanega ministrstva in tega pač ne dela zastonj. Njegova pomoč pri publikaciji frankfurtskega »Messeamta«, ki je en sam panegirik nemštvu in Nemcem, kakor tudi pri snovanju raznih »Deutsch-Südslawische Gesellschaft« (»Obzor« ve samo za eno, toda Wendel je pomagal ustanoviti že tri!) gre samo za to, da ta »plačani zaupnik belgrajske vlade« pomaga Nemcem pri eksportu industrijskih izdelkov in pri prodiranju nemškega kapitala v našo državo. Z vsem tem nas spravlja pri zaveznikih v tako slabo luč, da bi bila dolžnost naše vlade, da odpove službo temu penzioniranemu nemškemu socijalistu. Vse to zlo pa izhaja iz dejstva, da se pri vseh teh akcijah dosledno eliminira hrvaško ime in hrvaško pleme.

Če prečita človek vse te izbruhe »Obzorove« nervoznosti, se začudeno vpraša, odkod vse to. Ali so to izlivi onemogle jeze, slepega cinizma ali pa samo pojavi v piščih krogih — posebno pri nas! — ne ravno neobičajne ignorance. Resen list, ki je dosegel vendar že 64. leto, bi pojav vključ vsemu tako znamenitih publikacij, kakor sta ravno velikonočna številka »Prager Presse« in publikacija frankfurtskega »Messeamta« porabil za podrobno oceno posameznih prispevkov in šele na podlagi tega podrobnega razbora povedal svojo končno sodbo o vrednosti obeh. »Obzor« pa očitvidno ne reflektira več na to, da ga »matramo za resen list. Vsa njegova faktilna kritika se omejuje na žurnalistično polemiko zoper Stanojevičev članek — niti na um mi ne pride, da bi ga branil ali zagovarjal! — vse ostalo testo, v katerem ti-

čijo te osamljene rozine, pa je ostanina zmes sumničen in laži.

»Obzor« je najprej pogledal, k d o p i š e in ne k a j se piše! Pa je opazil, da med sodržniki ni nobenega člana njegove redakcije! To mu je bilo povoda dovolj, da je obe publikaciji že vnaprej obsodil kot produkt beogradskega centralizma. V svoji slepi jezici tolče sebe samega po zobeh, ker izda, da so pri obeh publikacijah sodelovali tudi Slovenci — torej vendar nista tako strašno centralistični! — in je pozabil povedati, da se v eni govori celo tudi o Bolgarih! In slovenski sodržniki, ti — po »Obzoru«! — posredni pomočniki beogradskega centralizma so Fr. Erjavec, A. Funtek in pisec teh vrstic!

Naravnost sramotno pa je pisanje o osebi in imenih H. Wendla. Wendel je napisal dolgo vrsto knjig o naših razmerah v preteklosti in sedanjosti. Kdor se hoče o njegovem znanju naših razmer, o njegovih nazorih in njegovem stališču, ki ga glede raznih naših današnjih notranjopolitičnih razmer in vprašanj zavzema, poučiti, ta ima v teh publikacijah gradiva dovolj. In vsak Hrvat, ki te njegove spise vzame v roke, bo uvidel, da je trditve, da gleda Hrvate po strani ali da jih kakorkoli devlje v nič, gola izmišljotina. Naj vzame samo v roke njegov članek »Südslawischer Aufstieg« (izšel najprej avgusta 1918 v »Die neue Rundschau«, danes ponatisnjen v »Südoesterösterreichische Fragen«), ali študijo o Preradoviću (ponatisnjena v »Aus drei Kulturen«), ali obširno, z obsežnim znanjem in ljubeznijo pisano razpravo o Stroßmayerju (»Aus dem südslawischen Risorgimento«) pa bo videl, da so Wendlu Hrvate ravno tako pri srcu, kakor Slovenci in Srbi.

Za tako čitanje treba seveda dela; par izmišljotin ali fraz se res kratkoma iztrese iz rokava. Pri tem pa je anonimni pisec razgalil vso svojo umazano dušo. Študij Wendlovih del bi mu bil pokazal, da se ta mož že leta in leta nesebično trudi, da bi idejno zblizal Nemštvo in južno slovanstvo, da mu gre za to, da ustvari pogoje za kooperacijo sosedov, ki je za obe strani bridka potreba (isto se trudi, da bi

dosegel med Nemci in Francozi!), da bi razvoje smeri sosedov šle vzporedno in ne druga proti drugi — pa se najde človek, ki vsega tega vseskozi idealnega napora nikakor ne more razumeti. Ne more razumeti zaradi tega, ker mu sploh ne gre v glavo, da more kdo kako delo opravljati zaradi njegovega lepega namena in ne samo zaradi plačila. Taka človeška karikatura, ki je dala svoj mozeg in svoje pero v najem, seveda potem okoli sebe ne vidi nič drugega, ko samo plačane kreature.

Se ena gnusna poteza je pri vsem tem napadu, ki človeka naravnost boli. Na sliččen napad, ki ga je pred nedavnim prišel »Hrvat«, je H. Wendel v »Prager Presse« odgovoril, da mu samo njegove slabe gnotne razmere — nemški pisatelj je danes enako uboga para kakor slovenski ali hrvaški! — branijo, da si za tak napad ne polšče pred zagrebškim sodiščem zadoščanja. In po tem možatem odgovoru se najde anonimen pogumnež, ki izza plota ponavlja ta napade! Saj mu Wendel nič ne more!

Proti koncu uvodnika je »Obzor« hinavsko zavil oči, češ, da so take publikacije, kakor omenjeni dve, zunanemu svetu dokaz naših »balkanskih manir«. In ravno tega mi ne maramo in zoper to se borimo, ker hočemo ostati Evropejci — in če tudi v zadnji klopi evropske civilizacije. In nato še istemu belgrajskemu centralizmu Wendla denuncira, češ, da svoje plačane službe ne opravlja dobro, in vzdigne svoj svarilni prst, češ, Wendel nam bo še s takim pisanjem državo razbil. »Kar se piše o nas in kar pišemo mi o svetu, vse se čita. Veliki svet pa nima analfabetov v politiki.«

Tukaj damo enkrat »Obzoru« prav. Veliki svet res nima analfabetov v politiki, očitvidno pa sedijo v redakciji »Obzorac«. In kdor se hoče prepričati, kaj so »balkanske manire«, temu ni treba prečitati dolge vrste knjig, brošur in listov, ki jih je napisal, izdal, uredil ali pomagal izdati in urediti H. Wendel. Za ta neprijeten pouk je samih šest strani petkovega »Obzorac« popolnoma dovolj.

Dnevne novice.

— Draginjske doklade dušnih pastirjev. To je pa že od sile. V štev. 83. poročate, da računovodstvo finančne delegacije dušnim pastirjem ne more prej nakazati doklad, da dolžejo »Prijava« vseh dušnih pastirjev, in da je še vedno 140 neprijavljenih. No, ta je dobra. Če se navsezadnje nekaj duhovnikov, bodisi iz kateregakoli vzroka ne bo prijavilo za doklade, potem lahko drugi, ki smo takoj poslali »Prijava« in ki že čakamo na doklade kakor lačen berač na kos kruha, čakamo še mesece in leta. Ker kdo more končno koga prisiliti, da pošlje »Prijava«, če ne reflektira na doklade, ali če je morebiti celo telesno in duševno nezmožen za to? — Za najpotrebnejše duhovnike itak nima to nobenega pomena. Po zakonu dobijo dušni pastirji, ki nimajo nadarbine (n. pr. kaplani) ali tisti, pri katerih nadarbine ne presegajo poleg enega in pol orala vrta s sadonosnikom še osem oralov kulturne zemlje, polno doklado, to je 12 dinarjev dnevno. Vsi ti morajo to dnevno doklado prejeti polno, brez oziroma na to, koliko se jih je že prijavilo. Saj se tem duhovnikom ne bo nakazovala po večjem ali manjšem številu prijavljenih. — Torej se tem, ki so se hitro prijavili in že s tem pokazali, da težko čakajo na doklado, ista naj tudi takoj izplača. Dosti dolgo že itak, celih osem ali 9 mesecev čakamo na ta državni milodar. Pisec teh vrstic je v skrajni sili, kot župnik male gorske župnije z okrog 450 prebivalci, se po poslani »Prijava« še posebej obrnil na računovodstvo s prošnjo, da naj nakáže hitro vsaj delno vsoto na račun, če že celotne doklade ne morejo nakazati takoj. Povdaril je pri tem, da nadarbina, sadonosnik z malo njivico meri 49 arcv, da nima drugih dohodkov kot za sv. maše, da ima bolno oskrbnico, da je več tednov že sam bolan, da rabi za zdravnika in zdravila. Pričakovati je, da bo vsaj v tem uslišan. Zdaj pa bere to notico v »Slovenec« in ta za gotovo število duhovnikov gotovo ničevi izgovor. Ali nas hočejo res iztrdati? V skrajni sili kliče mo še enkrat: Nakažite nam vendar že enkrat po tolikem času občega zapostavljanja in prestopanja pomanjkanja vsaj to mrvico državnega milodara!

— Italijanski delegaciji v Ljubljani. Že dolgo se opaža, da ne prihajajo pisma, ki jih pošiljajo Slovenci in Hrvati iz Goriške, Trsta in Istre semkaj čez mejo v Jugoslavijo, na svoj naslov. Pisec teh vrstic mora to še posebej konstatirati za Goriško. Nalašč je poizvedoval in ugotovil, da se na italijanski strani inhibira nobroj pisem brez najmanjšega razloga. Pišejo matere svojim otrokom, a pisma ne pridejo do njih. Pišejo si bratje in sestre, in opaža se isto. Pišejo si prijatelji, trgovci itd., zopet isti pojav. To, kar se uganja od italijanske strani, je zelo nepošteno in krivično. Ljudje plačajo italijanski poštni upravi za vsako pismo po eno liro, razmeroma zelo visoko pristojbino, s svoje strani vršijo torej pošteno svojo dolžnost: italijanska pošta

uprava sprejema sicer pristojbine, ne vrši pa svoje dolžnosti in pusti, da prehajajo pisma Bog ve kakim elementom v roke. Smo-li v stanju vojske? Smo-li v stanju sovrážne kontrole? Če smo, potem naj se to našim ljudem po Goriškem itd. odkrito pove, da ne bodo denarja proč metali! Ali pa naj italijanske oblasti vsaj razglase, da so pisma cenzuri podvržena, da bodo pisma oddajali odprta in da pridejo potem pisma do svojega naslova! Pisec teh vrstic je ugotovil, da se je tekom kratkega časa dolga vrsta pisem inhibirala, ki ni vsebovala ničesar drugega, kakor nedolžna družinska poročila, ki morejo interesirati le naslovljenca in nobenega drugega. V drugih slučajih je ugotovil, da so došla pisma napol raztrgana; poznalo se je, da je bilo pisanje vzeto ven iz kuverte in potem zopet vtaknjeno vanjo. Ampak škandal je, da italijanska cenzura, ki jo nad našimi nedolžnimi ljudmi izvaja fašistovska špijonaža, pisem ne zapre. Razmere postajajo torej neznozne tudi na torišču, ki je mednarodno že urejeno. Pod krinko tega navideznega reda se gode najgrše brezpravnosti. Niti takrat se take niso dogajale, ko je vladala vojaška cenzura! Ugovor, da se pisma odpirajo in mečejo potem proč, češ, da vsebujejo morda lire, je aboten. Ne le, da tisti, ki hočejo lire semkaj pošiljati, ubirajo čisto druga bolj varna pota v ta namen, pisma, za katera tukaj gre, so od navadnih siromašnih ljudi in od oseb, katerim so vse kupčije z lirami tuje. Mi prosimo italijansko delegacijo v Ljubljani, da poroča o teh rečeh na pristojna mesta v Gorico in Trst, da se tam red in jasnost napravi pri poštni upravi. Kulturnost zahteva, da pridejo naši ljudje tudi pri pošiljanju pisem do svojih pravic. Ali pa naj se jim odkrito pove, da nimajo tudi tukaj nobenih pravic.

— Za nagrobni spomenik pokojnemu profesorju dr. Josipu Marinko. Na prošnjo in poziv našega dopisnika v 81. štev. »Slovenca« z dne 11. aprila »naj vsi gospodje, katerim je rajni profesor dr. Marinko mnogo let delil dobrote, osnujejo odbor, kateri bo imel nalogo, da se plemenitemu in velezaslužnemu profesorju postavi nagrobni spomenik, smo prejeli od nekoga, ki v javnosti ne želi biti imenovan, 1000 K s prošnjo, da se ta svota izroči imenovanemu odboru, kakor hitro se osnuje. Od strani pokojnikovih sorodnikov se nam poroča, da je prof. dr. Marinko pred svojo smrtjo opetovano izrazil željo, da se naj na njegovem grobu ne postavlja dragega spomenika. V steno kapelice na pokopališču v Preski, kjer si je sam izbral mesto za zadnji počitek, naj se vzida samo kamenita spominska plošča s primernim skromnim napisom. To je bila izrecna želja pokojnikova, katero bo nameravani odbor brez dvoma upošteval. Denarne prispevke v ta namen radevolje sprejema do nadaljnjega uredništvo »Slovenca« in jih bo izročilo njihovemu namenu.

— Zunanjepolitična odlikovanja. Iz Belgrada poročajo, da je kralj podelil visoka odlikovanja italijanskim državnikom.

Mussolini, Facta, Schanzer, Tosti, Contarini in Ernesto Vassallo dobe Karagiorgievo zvezdo I. razreda, Eugen Barbarich in Lodovico Lucolli red sv. Save I. razr., Brochi red sv. Save II. razr., razen tega dobe razni višji italijanski uradniki, ki so se udeleževali zadnjih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo red sv. Save III. razreda. Torej so pogajanja zaradi Reke že končana?

— Jugoslovanska Obrtna Zveza v Ljubljani, centrala Obrtnih zvez, stanovsko-političnih organizacij obrtnikov, pripadajočih SLS., sporoča, da je premestila svoje tajništvo iz dosedanjih prostorov v Pražakovi ulici 8 v Rokodelski dom, Komenskega ulica št. 12, pritiho, levo, kamor se naj odslej naslavljaajo dopisi. Istotja se je preselilo uredništvo in upravnništvo njenega glasila »Jugoslovanski Obrtnik«. Uradne ure za stranke so vsak dan od 2. do 5. ure popoldne.

— Grozen zločin. V Dvorski vasi št. 9 pri Begunjah na Gorenjskem sta živela zakonska Janec in Neža Janc v pogostih preprih. Pretekli petek, 13. t. m. zvečer sta se zopet sporekla v veži. Prišlo je do hudega prepira. Kar zagradi žena sekuro in vseka moža z ostrino večkrat po glavi, da je bil na mestu mrtev. Potem je baje rekla otrokom — štirje so na posestvu, dva od prve žene, dva od sedanjega — otroci, sedaj pojdimo večerjat, potem se grem pa v Radovljico naznaniti orožnikom. In je res odšla še tisti večer v mesto in se naznanila.

— Tržič. Odgovor »Jutru« z dne 13. aprila. Dopisnik se je čutil dolžnega odgovoriti na naše poročilo v »Slovenec« (11. aprila) o plesnem venčku Družabnega kluba uradništva v Tržiču. Mi smo poročali, da je bila udeležba na tem venčku jako neznatna in pa, da ta klub uradništva ni vabil niti vsega uradništva med tem ko je vabil take, ki niso uradniki. To stoji! Dopisnik povdarja le »napredne« vrste, in pravi, da je inteligenčni klub le klub tržičkih inteligentnih Nemčurjev in da se pri naših stankih govori izključno nemško. Izjema (morda limone! op. dopis.) po ljudsko, kolne pa v papeževi materinščini itd. Na to njih jugoslov. naprednost odgovarjamo s tem-le: Klub uradništva v Tržiču je imel svoje plesne venčke v socijaldemokratskem konsumu pri »Toncu«, svoj zaključni plesni venček je pa imel ta izključno jugoslovanski klub v dvorani tržičke predilnice, ki je izključno nemška last tovarne Gassner-Glanzmann! In to vključ temu, da so imeli pri »Toncu« slovensko dvorano in tudi v »Sokol. domu« slovensko dvorano na razpolago! Vi ki se tako trkate na svoja napredna jugosl. prsa in nam očitate zveze z nemškimi tarji in Nemci, preiskujte raje svoje napredne vrste, če ni morda kdo iz teh vrst stal nekda v vrstah nemškega »Lieder- tafele« in »Turnvereine«. Torej na dva vprašanja prosimo odgovora in pojasnil: 1. Zakaj ste vabili »klerikalne neuradnike«, ko vseh uradnikov niste vabili. 2. Zakaj ste imeli zaključni plesni venček v nemški dvorani, če je Vaš klub izključno jugoslovanski? Kar se pa tiče groženj, da se postavite na izključno svoje stališče in da bo to škodovalo nam, povemo, da Vam prav radi prepustimo vse one, ki jih boste s plesom zvabili iz naših vrst v svoje vrste! Za take Vam nismo nevoščljivi!

— Pri upravnem sodišču v Celju, ki začne v kratkem poslovanje, so razpisana sledeča mesta: 2 mesti sekretarjev, 3 mesta pisarjev in 1 mesto arhivarja. Podrobnosti so razvidne iz razpisa v Uradnem listu.

— Mesto vena na grob umrlega dolgoletnega člana cestnega odbora kamniškega g. ravnatelja Matija Vilénika, so darovali člani istega 500 kron za društvo »Dobročelost«.

— Varnost v ljubljanski okolici. Tatovi so v zadnjih nočeh obiskali v Dolnji vasi Toneta Jordana, kateremu so ukradli 2600 K vredno suknjo, vlomiti se nameravali pri Skubicevih v Lausah in pri Hribarjevih na Rebri, a so bili prepadeni in so izvršili vlom pri Tonetu Grumu na Rebri, kateri je oškodovan za 9932 K.

— Tatvine v Mokronogu niso redka stvar. Pred nekaj tedni so pokradli pri dolancem Majenu stla veliko subega mesa; tatje so privezali domačega psa na kratko, da ni mogel lajati, potem pa nemoteno sprejeli sušilnico za meso. V noči od 15. na 16. aprila so ukradli blaginjo notarju. Spustili so je skozi okno, naložili na ukraden voz, peljali do pokopališča in jo razbili. Dobili so bogat plen. Kdo so? Drugih malih tatvin je brez števila. Za tatove so kazni premajhne; kadar ga dobe, bi ga morali neusmiljeno kaznovati!

— Čevlje kupčija od domačih tovarov. Tvrde Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

3322

Štajerske novice.

8 Orednje društvo poštnih in Lrzejavnih nižjih naselencev za Slovenijo, podružnica Celje priredi v prid po umrlih osirotelim in bolnim članom dne 6. maja t. l. ob 14. uri javno tombolo na Dečkovem trgu s dragoceno dobivki kakor šivalni stroj, kuhinjska oprava, stenske ure, bučilke, jedilne garniture in še okrog 200 raznih krasnih dobilcev. Po končani tomboli se začne v isti namen velika ljudska veselica v vseh gornjih prostorih Narodnega do-

na bogatim sporedom. Ker je žlti dobiček namenjen v dobrodelne namene, se preplašila hvala-ho sprejemajo.

Š Umri je v Celju bivši veleposelnik in mesar Ivan Grenka, star 70 let.

Š Umor. V gozdu v Ločah, občina Sv. Andraž pri Velenjah, so našli 12. aprila 1923 mrtvega, neznanega moža. Mrtvec je ležal na listju in mahu. Obleden je bil v modro srajco, sive hlače, zašite na zgornji levi blačnici z modro krpo; hlače so bile prepasane z usnatim pasom. Suknje in pokrivala ni imel. Mrtvi mož je moral ležati 3 do 4 dni v gozdu, bil je 172 cm visok, slaboten človek star 55 do 60 let, redkih, črno-sivih las s plešo in pristrizženih brk. Pri sodnem raztelesenju neznanega moža so ugotovili, da je bil umorjen: na levem senu 11 mm dolga in 1.50 cm široka zvezojoča okrogla rana, vrat je pa bil nad jabolkom prerezan z ostrim nožem in je rana dolga 12 cm in sega do hrbtenice. Kdo je umorjeni mož in kdo ga je umoril, ni znano.

Š Velik vlom. Vlomilska tolpa 8 oseb, med njimi tudi ena ženska, katero število so orožniki v Dobovi ugotovili z vtisi sledi, je v vlloma najprvo v klet Jožeta Kopinca v Gaberju, kjer so ukradli 4 litre droženke in kramp. S krampom so nato vlomili v trgovino Franca Pergarja v Dobovi pri Brežicah in odnesli perila, manufakture in čevljev v vrednosti 140.335 kron.

Š Velika tatvina usnja. Iz tvornice namja Franca Pototschniga v Slovenjem Gradcu so ukradli neznani tatovi 36 kož boks-usnja, vrednega 24.000 K.

Gospodarstvo.

g Davčni vijak. Ko človek zaslihi besedo »davek«, ga spreleti v srcu nekaka bol, ki ga teži tem občutnejše, če je dotičnik povrh še obrtnik ali trgovec. Priznavamo, da je treba odmero teh urediti tako, da še lahko vsak laik približno ve, koliko bo moral plačati. V naši davčni upravi pa tega ni! Dan na dan prihajajo od davčnih oblastev položnice in predpisi davkov in niti ne ve, na podlagi česa so mu bili odmerjeni. Tudi vrsta davka je včasih nerazumljiva. — Ko govorimo že o vrstah davkov, naj bo omenjeno še to: Naša država se je vrgla po preobratu v davčnem oziru popolnoma za Italijo. Tam obstoja 99 vrst davkov! In kakaj? Ta država je v vsakem oziru na bogastvu manj vredna kot naša in si mora iskati dohodkov od državljanov v obliki tolikih vrst davkov. Pri nas pa tega ne bi bilo treba! — Bogastvo naše države in pravilna uprava davčnih oblastev bi dovedlo državo do istih dohodkov, kakor sedaj, ko se odmerjajo davki tolikih vrst v obliki nezadovoljnosti državljanov. Trgovina in obrt ne moreta uspevati tako kakor bi mogla. In kedo je vzrok temu? Vodilni državniški sami, ki ovirajo obrtnike in trgovce s davki! Ves dobiček, ki si ga napravi obrtnik, mu vzame davek. Vsemu nezadovoljstvu bi se dalo napraviti konec, ko bi obdavčenec vedel, koliko se bo obdavčil. Vzel bi v kalkucijo tudi tožadveni davek in lahko bi mu nekaj preostalo. Tako pa, ko se odmerjajo davki naknadno in mu vzamejo ves dobiček, nima veselja do dela in tudi ne do države. Reklama, ki je potrebna za razvoj in obstanek trgovine in obrti se visoko obdavi. — Brez reklame ni prometa! In čimveč prometa, temveč dohodkov in tem večje plačilo davka. Torej proč z reklamnimi davki! Krivi so tudi oni, ki smo si jih izbrali iz naše sredine, to so naši zaupniki. Veliko vlogo igra tudi tu politika in nevoščljivost! — Enega stanu smo, ene krvi in vi, ki smo vas izbrali, nas tlačite in prisojate davke po politiki? Prišel bo čas, ko se bomo nad vami kruto maščevali in vam kobilili iz glave politiko in zavidljivost!

g Občni zbor Zadružne zveze. Dne 15. majnika se vrši na verandi hotela Union reden občni zbor Zadružne zveze.

g Narodni Gospodar, glasilo Zadružne zveze. Ravnokar je izšla četrta številka te naše gospodarsko-zadružne revije s sledečo vsebino: Dr. Basaj: Začeti je treba; dr. A. Gosar: Zadružništvo in socializacija; Ivan Avsenek: Ali tako dalje? Vprašanja in odgovori, Zadružništvo. Priporočamo najtoplejše to našo zadružno revijo, na katero bi moral biti naročen vsak naš človek, ki se zanima za gospodarsko in zadružno življenje.

g Dvig tujih valut. Na zagrebški borzi so se vse tuje valute in devize večerj pod vtisom vesti, da so izgledi za sporazum Hrvatov in Slovencev s Srbi slabi, zelo dvignile. Tendence za tuje valute in devize je čvrsta. V Zürichu notira naš dinar 5.60 Din.

g Žitni trg. Na belgrajski produktni borzi se je žito silno ponujalo. Tendence je bila nestalna. Pšenica se je prodajala po 395 Din.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 8. aprila smo imeli za 5.436.962.695 Din papirnatega denarja v prometu. Od zadnjega izkaza se je stanje pomnožilo za 31.153.455 Din.

g Posojilo belgrajske občine. Vlada je odobrila po belgrajski občini najeto posojilo v znesku 150.000.000 dinarjev.

BORZA.

Zagreb, 17. aprila. (Izv.) Devize: Pešta 215—225, Berlin 46.80—46.90, Italija 292—294, London 461—463, New York cable, 99—99.75, čeki 98.75 do 99.30, Pariz 657.5—660, Praga 295—296, Dunaj 13.90—14.05, Curich 1795—1805, Amsterdam 3875 do 3920. — Valute: Lira 485—487, dolar 97—98, Kš 289—292, n. a. K 15.55—15.65, Lira 350.

Curich, 17. aprila. (Izv.) Devize: Pešta 0.12, Berlin 0.0260, Italija 27.25, London 25.72, New York čeki 533, Pariz 36.70, Praga 16.42, Dunaj 0.0077, Solija 1.10, Belgrad 5.00, Varšava 0.0180. Valute: n. a. K 0.007734.

Ljubljanske novice.

Ij Apel na slovansko gostoljubnost! Pevski zbor poljskih akademikov iz Lwowa priredi v soboto dne 28. aprila koncert z bogatim sporedom poljskih narodnih pesmi. Poljaki potujejo po celi Jugoslaviji in si hočejo ogledati tudi Ljubljano, da spoznajo na svojem poučnem potovanju ves naš narod поближе. Belgrad jim pripravlja pristrčen sprejem, kakor se spodobi slovanskim gostom-bratom. Ljubljanska akademska omladina apelira na našo zavedno javnost, da ne zaostane v nobenem oziru za Belgradom in da jim priredi kar najbolj pristrčen sprejem. Prosim vse one, ki bi mogli sprejeti vsaj po enega ali dva poljska akademika za dva večera na stanovanje, eventuelno tudi na hrano, da blagovolijo to javiti na naslov »Društva prijateljev poljskega naroda« (Slomškova ulica št. 7). Natančnejši program še objavimo. Naša »Glasbena Matica« jim aranžira koncert in upamo, da bo poziv omenjenih društev našel prijazen odmev v naši javnosti.

Ij Akejski odbor železničarjev in državnih namestencev ima prihodnjo sejo jutri, v četrtek 19. t. m. ob 19. uri 30 minut v prostorih Zveze jugoslovanskih železničarjev, Gradišče 7. Vabljeni so kot običajno zastopniki vseh organizacij.

Ij Smrtna nesreča. V soboto dne 14. aprila se je pripetila na kolodvoru državne železnice v Sp. Šiški velika nesreča. Ponesrečil se je namreč svetilničar Ivan Plečelj. Povozi ga je tovorni vlak ob pol deveti uri zvečer. Zdravnik je konstatiral takojšnjo smrt. Ponesrečenec ima strta prsa in zlomljen križ, na posledicah krvavitve je umrl. — Zapušča ženo in pet otrok. Prizadeti dobri katoliški družini naše iskreno sožalje!

Ij Ata »Naroda« in računica. Ko so te dni enkrat naš ata živahno politiziral belim »Maček«, dem weltherühmten, tam za vodo, jim je nekdo dejal: »Ata, vi ste bedaki! Te besede so se zdele atu silno hude. Zato so ata sklenili dokazati svetu, da niso bedak in to dokazati z računico, ki je najpametnejša knjiga na svetu. Rečeno, storjeno. V dobi oblačnih dni, ko niso mogli iti in Tivoli spazieren, so si naročili tople vode za noge s popeljini, da bi jim vleklji giht iz noge tja do glave, glavo pa so pripognili nad računsko knjigo. Tam so našli zapisano, da je 1 x 1 = 1. To se razume, so dejali ata, to je enkrat ena, da je enkrat ena — ena. To je bil pameten mož, premislite, ki je to uganil. To je tako, kakor bi bil to iznašel sam dr. Bleiweis, Gott hab' ihn selig. Potem so ata študiral ali v brali, da je 1 x 2 je 2. Tudi to je tako, so dejali ata; dva porcijona sta dva porcijona, celo pri »Sloncu«. Nato so ata od težavnega duševnega dela nekoliko zadremali, da se odpočijejo. Ko so se prebudili, so pa nadaljevali: 1 x 3 = 3. Ne, to pa ne bo! Kako to, da bi bilo enkrat tri — tri! Mi smo eno, pa ne tri, so zarohneli ata. Enkrat tri je tri — to je za klerikalce, diese verdammten Klerikalen, ne pa za nas, ki smo inteligenca! Srbi, Hrvati in Sloveni — ali nismo to trije? Ne, reči hočem, da smo eno, ker enkrat tri je ena, ne pa tri! Od Triglava do Vardarja je enkrat tri ena, drugod pa naj računajo po svoji! Mi pravimo, da je trikrat ena tri, enkrat tri pa ena! Kdor tega ne razume, ta je čisto navaden klerikalec, so dejali ata. Ko so to ugotovili, so se oblekli in jo zavili najprej auf die grösste Portion für die Herren zum Košak, potem so pa še bli koncentrirali svoje duševne sile k »Maček«, dem weltherühmten, tam za vodo. Ko so poravnali svoj račun in jim je rekel krmnar da je enkrat tri-četrt vina tri-četrt, ne en-četrt, so pa ata rekli, da so padli unter die Klerikaltzen in so ves užaljen odšli, ves užaljen, kajti po stovem je enkrat tri ena, ne pa tri.

Ij Frančiškanska prosveta. Danes ob navadni uri ima odbor svojo redno sejo.

Ij »Ljubljana«. Redne pevske vaje se bodo vršile v dosedanjem redu: ob ponedeljkih od 7—8 za ženske, od 8—9 za moške zbor; ob četrtek od 8—9 za mešani zbor. Prihodnja vaja v četrtek, 19. aprila izjemoma ob 7. uri za ženske, ob 8. za moške. Vabimo vse one pevce, ki žele pristopiti zboru, naj se javijo pred vajo društvenemu tajniku ali pevovodji v društveni sobi v Ljudskem domu, 2. nadstropje. Novi člani morajo pristopiti samo do konca aprila, ker začnemo takoj z rednimi vajami za prihodnji koncert, ki bo obsegal enotno orkestralno delo. Komur je dal Stvarnik dar in ljubezen do petja, pomozli nam!

Ij Umri so v Ljubljani: Marko Stanič, sluga, 86 let. — Rozalija Pretnar, šivilja, 44 let. — Ivan Crnivec, mizar, 65 let. — Helena Bassin, zasebnica, 82 let. — Ivan Zelokar, kurjač v. p., 41 let. — Marija Markovič, mestna uboga, 65 let. — Emilija Indof, uradnica, 22 let. — Rozalija Šemrov, premogarska žena, 34 let. — Rudolf Lichtenegger, sodni sluga v. p., 72 let. — Marijana Jarc, zasebnica, 77 let. — Branimir Kožar, sin premikalnega nadziralca, 13 dni. — Mina Logonder, občinska uboga, 67 let. — Ivana Škrjanc, vdova žel. skladiščnika, 58 let. — Fran Jerala, kmet, 58 let. — Anton Grazwohl, monter, 22 let. — Julij Inhart, strojevodja, 41 let. — Anton Purkart, zasebnik, 47 let. — Marija Stendlar, kuharica, 38 let. — Leopoldina Kvas, hiralica, 20 let. — Karel Mirtič, livar, 87 let. — Ivan Plevel, svetilničar in posestnik, 55 let. — Marija Haco, žena model. mizarja, 66 let. — Edvard Vydra, sin železniškega ključavničarja, pol leta. — Jožeta Šimenc, posestnikova hči, 12 let.

Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 8. do 14. t. m. je bilo v Ljubljani naznanjenih 6 slučajev škrlatice, 1 koza noro, 1 dušljivega kašlja, 1 otroške vročice.

Ij Tedenaki zdravstveni iskas. Od 8. do 14. t. m. je bilo v Ljubljani rojenih 80, mrtvorojenih 3; umrlo je v tem času 36 oseb, naknadno prijavljena 2 smrtna slučaja, od tega 19 ozi. 1 tuje. Vzrok smrti v 1 slučaja življenjska slabost, v petih jetika, v 1 pljučnica, v 1 dušljivi kašelj, v 2 otroške vročice, v 1 zastupljena rana, v 3 možganska kap, v 8 srčna hiba, v 2 rak, ostalo druge bolezni.

Ij Poziv! Mestni magistrat ljubljanski opozarja, da je vsako odkladijanje smeti, pepela, črepi in druge neznane na obrežje Ljubljanske, Gradaščice in Malega grabna strogo prepovedano. Enako tudi metanje teh predmetov v vodo. Smeti in druge odpadke je oddajati le mestnemu smetarju, v kolikor se v trnovskem in krakovskem okraju ne uporablja za gnojenje vrtov in travnikov. Obrežje Ljubljanske in njenih dotokov mora ostati snažno. Protiravnanje bo mestni magistrat strogo kaznoval kot prestopke zoper § 98. cestnopolijskega reda.

Ij Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja odborova seja v sredo, dne 18. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta šte. 12, pritično desno.

Ij Od naših gospodinj je odvisno, da se uporabljajo pri nas domači izdelki »Pekatec«. So najcenejše, ker se zelo nakuhaajo. (2159)

Ij Dražba kočnje ob mestnih potih in stradonih se vrši: 1. V nedeljo, dne 22. aprila 1923 ob 3. popoldne pri šoti na Ižanski cesti za kočnjo ob mestnih potih in stradonih v Karlovskem predmestju. 2. V torek, na sv. Jurja dan, dne 24. aprila 1923 ob pol 10. popoldne pri mostu čez Mali graben na koncu Opekarske ceste za kočnjo ob mestnih potih in stradonih Trnovskega predmestja.

Ij Nepravi detektiv. Blaže Podgornik je čutil te dni potrebo predstavljati se za detektiva. Prišel je na Zabjeku v stanovanje neke stranke in rekel, da bo kot detektiv izvršil hišno preiskavo. Stranka Blažetu, ki ga je imel pod »kapo«, ni verjela, da je detektiv in je preiskavo odklonila. Ko je srečal v Zvonarski ulici neko žensko, je pa kričal nad njo: »Detektiv sem! Zahtevam, da precej odprete stanovanje, da ga preiščem!« Ženska je zbežala pred njim. Ko so Blažeta na policijski direkciji vprašali, odkaj je detektiv, ker ga kot takega čisto nič ne poznajo, se ni več spominjal na svojo detektivsko službo in je čisto drugače opisoval dogodke, kakor so jih povedale prizadete priče.

Ij Pobegli kaznjeneec. Od dela na glavnem kolodvoru je pobegnil v zimski kaznenski obleki l. 1902 v Vižmarjih rojeni Jože Susteršič, kateri je bil 11. julija 1923 zaradi tatvine obsojen na 14 mesecev težke ječe.

Ij Trboveljski premog in drva ima stalno v zalogi vsako množino Družba Mirja, Ljubljana, Kralja Petra trg 8, tel. 220. 1222.

Ij Z zidarskega odra padel je 14. aprila zidar Alojzij Jančar 5 metrov visoko, ko je ometaval na Slovenski cesti novo hišo. Sreča v nesreči je bila, ker si je pri padcu poskočoval le v levo nogo v stopalo.

Ij Policijska kronika. Dne 11. aprila ob 13.30 uri je 22 letni Franc Rihar ranil na Gosposvetjski cesti Franceta Zupana. — V gostilni Pua je 15. aprila Zdravko Rant kričal in razgrajal in grozil, da bo vse razbil in je v resnici razbil 400 K vredno šipo. Ko je prišel stražnik, ga je prostaško zmerjal in mu s palico grozil in ga suval. — V pisarni skladišča na glavnem kolodvoru je bil ukraden uradniški plašč, bluza in čepica v vrednosti 12000 K.

Iz ljubljanske obč. uprave.

Potrebe Barjanov. Magistratna komisija, v kateri so bili obč. svetovalci Glavan, Keršič in Piro ter magistratni uradniki, je 18. aprila 1923 proučevala razmere na Barju, v kolikor pripada ljubljanski občini. Barjani so komisiji razložili svoje želje in težnje. Evo jih: Predvsem je nujno potrebno, da se bodo iztrebili jarki, ki niso bili že nad 20 let izčiščeni, kar dokazuje, kako je skrbela nekdanja vsemogočna liberalna gospoda za bednega Barjana! Čisti jarki so velikanske važnosti za Barjane, kateri nimajo še vodovoda in so zato navezani edino na vodnjake in na vodo, ki se pretaka po jarkih, ki bi se morali radno čistiti, da bi se voda redno otekala, ker zdaj vsled nemarnosti in brezskrbnosti nekdanjih liberalnih magistratnih močitev voda zastaja in smrdečo vodo pije — barjanski človek in njegova živina! Predvsem se mora iztrebiti in očistiti glavni in največji jarek »Volar«, ki teče ob Ižanski cesti in se izliva v Ljubljano; očistiti in iztrebiti se morajo tudi drugi jarki posebno tisti, ki so izkopani na Havptmanci.

Komisija si je ogledala tudi skrajno zanemarjene barjanske stradone (dovozna pota), od katerih je silno zanemarjen tisti, ki gre pri Vokalu in se bo moral posuti vsaj z lešom, da bodo mogli posestniki voziti po njem. Barjani so zadovoljno spremljevali komisijo spominjajoč se tistih časov, ko jih je magistratna liberalna gospoda pač obiskavala ob volitvah, toda po končanih volitvah jih ni več poznala in so ostali do danes še brez vodovoda, brez električne razsvetljave z neočiščenimi jarki in z zanemarjenimi, nezasutimi stradoni! Zveza delovnega ljudstva, v kateri zavzema SLS odlično mesto, je prevzela težko breme, da bo dala Barjanom to, kar imajo že v najsamotnejših hribovskih vaseh in kar bi se bilo lahko pred vojsko s primeroma malenkostnimi izdatki izvršilo. Letos se bodo izčistili na Barju jarki, kar bo stalo gotovo do pol milijona kron, a je nujno potrebno, da se ne bo na Barju pila smrdeča voda! Do zdrave pitne

vode imajo Barjani tiste pravice, ki jih imajo vsi ljubljanski občani in v barjanskih kočah, hišah in gospodarskih poslopih mora zažareti električna luč, ki razsvetljuje po inciativnem delu SLS že toliko hiš in goni mlino in druge gospodarske stroje v najsamotnejših vaseh in selih ležečih na naših visokih gorah. Barjani so pa rekli: »Res, nov, veter veje z magistrata, ljudska volja prihaja do veljave!«

Narodno gledališče.

OPERA.

Sreda, 18. aprila: JANKO IN METKA. — Red D.
Četrtek, 19. aprila: SEVILJSKI BRIVEC. — Red A.
Petek, 20. aprila: JENUFA. — Red E.
Sobota, 21. aprila: RIGOLETTO. — Red B.
Nedelja, 22. aprila: JANKO IN METKA. — Izven.

DRAMA.

Sreda, 18. aprila: ČREŠNJEV VRT. — Red E.
Četrtek, 19. aprila ob treh popoldne: ZA PRAVDO IN SRCE. Dijaška predstava po znanih cenah. — Izven.
Petek, 20. aprila: HASANAGINICA. Gostovanje g. Mihajla Markoviča iz Zagreba. — Red D.
Sobota, 21. aprila: HASANAGINICA. Gostovanje g. Mihajla Markoviča iz Zagreba. — Red A.
Nedelja, 22. aprila ob treh popoldne: KRALJEVSTVO DOBROTE IN LJUBEZNI. Mladinska predstava. Prireditelj gojenec »Mladinskega doma«. — Izven.
Zvečer ob osmih: REVIZOR. Gostovanje g. Mihajla Markoviča iz Zagreba. — Izven.
Ponedeljek, 23. aprila: HASANAGINICA. Gostovanje g. Mihajla Markoviča iz Zagreba. — Red B.

Dramska premiera. V sredo, dne 18. t. m. bo v dramskem gledališču premiera znamenite drame ruskega dramatika Čehova »Črešnjevi vrt«. V Ljubljani so igrali to dramo prvi hudožestveniki. Vlogo Ranjevske, ki jo je igrala takrat vdova avtorjeva, igra zdaj gospa Nablotska. Ostale vloge so zasedene tako-le: Varja ga Šaričeva, guvernantka gna Rakarjeva, Dunjača gna Vera Danilova, Anja gna Gorjunova, Gajev g. Putjata, Lohapin g. Cesar, Trofimov g. Rogoz, Piščik g. Peček, Jephodov g. Plut, Firs g. Lipah, Jaša g. Medven, popotnik g. Terčič. Režijo vodi g. Putjata.

Ljudski oder.

V nedeljo dne 22. t. m. ob pol 8. uri zvečer »Deseti brat«, narodna igra s petjem. Čisti dobiček je namenjen »Udruženju gledaliških igralcev« za nagrobni spomenik igralcema Ig. Boršniku in A. Verovšku. Pri predstavi sodeluje godba dravske divizijske oblasti.

Predprodaja vstopnic od četrta naprej vsaki dan od 5.—7. ure popoldne in v nedeljo od 9.—12. ure dop. in popoldne od 3. ure naprej do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra.

P. n. občinstvo se opozarja, da se ta igra vsled nadaljega repertoarja ne bo ponavljala.

Prosveta.

pr Koncert je priredil 15. t. m. pevski zbor »Glasbene Matice« iz Ljubljane v »Narodnem domu« v Novem mestu. Dvorana je bila polna odličnega občinstva, med njimi tudi nestor naših skladateljev Anton Foa r s t e r. Izvajale so se umetne in narodne pesmi, slovenske in hrvatske. Med skladatelji so bili zastopani na programu Premrl, Schwab, Emil Adamič, Hubad, Dev, Binički, Andel, Mokranjac itd. Peli so tudi Foersterjevo »Ljubico«, na kar je bil poklonjen 87 letnemu starčku lavorjev venec ob burni ovaciji občinstva. Vrlo so ugajale narodne pesmi. Izvrstnemu pevovodji Hubadu je občinstvo navdušeno ploskalo.

Cerkveni vestnik.

c Sodalitas SS. Cordis. Sestanek danes ob 5. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni I. nadstr. Referira vseučiliški profesor dr. Josip Srebrnič o »Češenju Srca Jezusovega kot ljudski pobožnosti«. — Predsednik.

c Shod Moške Marijine družbe v Križankah bo danes zvečer ob pol 8. uri (ne ob pol 9. kot je bilo v nedeljo pomotoma natisnjeno. Shod se vrši v dvorani.

c Za Slovence v Zagrebu bo sv. misijon 22. do 29. t. m. v frančiškanski cerkvi na Kaptolu. Začel se bo v nedeljo 22. aprila zvečer ob 7. uri; med tednom bosta vsaki dan dva govora, eden jutraj ob 5. drugi zvečer ob 7. Govoril bo eden patrov frančiškanov iz Ljubljane. Povabljeni ste k sv. misijonu vsi Slovenci in Slovenke, ki stanujejo v Zagrebu.

c Duhovne vaje v kaznilnicah se vrše v Nemčiji. Nedavno so se vršile take eksercicije v kaznilnici v Düsseldorfu. Vodil jih je sam pomožni škof dr. Stöffels. Zaključni dan s skupnim sv. obhajilom je bil posebno lep in ganljiv. 8 prav majhnih izjemami so se vsi kaznjenci izpovedali in obhajili ter se s svojim škofom posvetovali glede svojih duhovnih težav.

Orlovski vestnik.

»Orlovski vadiitelj«. — Izšla je! — 2. številka »Orlovskega Vadiitelja« z raznovrstno vsebino. List bo izhajal letos na 16. straneh na vsaka 2 meseca; naročnina znaša na leto 25 Din; v vsaki številki bo tudi več slik. Prve številke dobi vsak odsek in krožek, ki še ni plačal naročnine za lansko leto, samo po 1 izvod; odseki in krožki pa, ki so plačali naročnino dobe toliko izvodov, kolikor so jih dobivali lani. Drugim naročnikom ki niso še plačali lanske naročnine se »Vadiitelj« ustavi. Pričakujemo pa da

zaostalo naročnino vsekakor kmalu prejmemo! Če želi kateri odtok naročiti več izvodov, naj jih naroči pri upravi »Orlovskega Vadičarja«, Ljubljana, Ljudski dom. Toliko v vrednost, da ne bo nepotrebnih reklamacij!

Dijaški vestnik.

d Socialni seminar bo imel danes zvečer ob pol 9. uri svoj redni tedenski sestanek v lokalni »Zarje«. Na diskusiji je: Problem obubožanja. Referira dr. Gosar. Načelnik.

Izpred sodišča.

Težka poškodba. Ker je ranil z nožem Cirila Gosarja v Zg. Kokri, bo Tomaž Potrebuješ, rojen 2. decembra 1892 v Šiški, sedel 8 mesecev v težki ječi.

Z nožem ranil je 15. oktobra 1922 Jakob Studen v Žigantji vasi Alojzija Sparovca. Studen je bil obsojen na 3 mesece ječe.

Spopad z orožnikom. Na Vačah sta se 6. januarja 1923 v Dobračevi gostilni Tone

in Frano Kline prepirala z gosti. Tone je tudi razbijal in metal po sobi steklenice. Ko sta prišla orožnika Dobnikar in Kurina, je Tone skušal iztrgati Dobnikarju puško. Tone Kline bo sedel 6 tednov, Frano Kline pa 14 dni v zaporu.

Polizvedovanja.

Našla se je ročna torbica z raznimi malenkostmi in nekaj denarja. Dobi se v trafiki »Union«.

Našla so se očala (ščipalnik); lastnik jih dobi na magistratu (stražnica) pri Franju Merlaku.

LEPOTA? SVEŽOST MLADOSTI? Priljubljena znanost? Vse to si lahko prihranite in za-
brinite prerano ostarelost edino z racionalnim
negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših
las in zobl izrednega delovanja so že nad 25 let
priljubljeni Elza-izdelki za negovanje lepote: Elza-
obrazna in kožo obvarujoča pomača (2 lončka z
omotom in poštnino 25 Din), Elza-romada za rast
las (2 lončka z omotom in poštnino 25 Din), Elza
lilijno milo lepote (4 kose z omotom in poštnino
35 Din) in drugi Elza-izdelki, kakor Elza cvet za
lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd.;
Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA,
Elzafrg št. 134, Hrvatsko.

Knjigovodja

starejša, izvežbana moč, ki je imel že
posla z blagovnim prometom in je vodil
amerikanski journal, DOBI MESTO

kot prvi knjigovodja

pri I. delavskem konsumnem društvu v
Ljubljani, Kongresni trg št. 2. — Pismene
ponudbe in, če mogoče tudi osebna pred-
stavitev, na gornji naslov.

Šmarince 1923. — Za letošnje izideje nove
Šmarince, na razpolago pa so v Jugoslovanski knji-
garni v Ljubljani še sledeče Šmarince prejšnjih
let:
ZNAMENJE NA NEBU. Šmarince. Spisal dr. Jo-
žef Jerše. Cena Din 50.
LAVRETANSKI ŠMARINCE. Spisal dr. Jožef Jer-
še. Cena Din 80.

MARIJA V SV. MASA. Šmarince. Spisal Valentin
Bernik. Cena Din 15.

DEVICA VERA. Šmarince. Cena Din 10.

ŠMARINCE ARSKEGA ŽUPNIKA. Razlaga lavre-
tanskih listov in življenjskim bl. Vianje. Co-
na Din 20.

MARIJA V PREDPODOBAH IN PODOBAH. Šmar-
ince. Zbral Jožef Vole, župnik. Cena Din 30.

GOVORI ZA MESEC MAJNIK IN ZA STANOVSKO
DRUŽBO. Spisal F. S. Finžgar. Cena Din 20.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazo- vanja	Baro- meter v mm	Termo- meter v C	Relativna vlaga v C	Nebo, vetrovi	Padavina v mm
16./4. 21 h	726.6	10.4	1.6	dež	—
17./4. 7 h	727.3	9.5	1	obl.	1.2
17./4. 14 h	727.2	12.5	2	obl. sever	—

Viničarja

oženjenega, srednje starosti, pridnega in
poštenega, zanesljivega, SPREJMO z
boljšo plačo v TRAJNO SLUŽBO na
VEČJO vinoogradno posest na DOLENJ-
SKEM. — Ponudbe na upravnisti listu
pod št. 2094.

Organist

izurjen pevovodja, prost vojaščine, DOBI
TAKOJ DOBRO SLUŽBO, ako je zmo-
žen opravljati pisarniška oziroma proda-
jalniška dela v večji zadrugi. — Ponudbe
na upravo »Slovenca« pod št. 2186.

Potnik

ISČE provizije, z zastopnika, 29 let star,
zmožen slov. in nem., deloma tudi hrv.,
z večletno trgov. prakso. Nastop takoj
ali pozneje. — Cenj. ponudbe pod: Trg.
potnik, poštni predal št. 156, Ljubljana.

Mlad trg. pomočnik

vešč. manufakturne in špecerijske stroke,
želi dobiti kako PRIMERNO SLUŽBO.
Nastopi lahko takoj. — Ponudbe je po-
slati na upravnisti »Slovenca« pod:
»TRGOVSKI POMOČNIK 2167«.

Sprejem krojaška dela

na dom od večjih podjetnikov in
mojstrov. — Naslov pove upravni-
štvo »Slovenca« pod številko 2265.

Mesto učenke

v kaki trgovini z vso oskrbo ISČE pridna
in poštena deklica z dobrim sprječevalom.
Vešča tudi nemščine v govoru in pisavi.
Gre tudi na deželo. Ponudbe pod: »Ved-
na hvalečnost« na upravo lista. 2268

Orožnik oženjen, vpokojen že pet
mesecev, ki pa še dosedaj
ni dobil pokojnine, prosi za primerno
službo. — Ponudbe pod št. »OROŽ-
NIK 2267« na upravnisti »Slovenca«.

Frano Fergoš

Marija Ana Fergoš roj. Pavlin

poročena

Bled, 16. aprila 1923.

NAPRODAJ JE na periferiji mesta enodružinska vila

s 4 sobami in pritliklinami, z električno
razsvetljavo in vodovod; 2 sobi takoj,
ostalo pa jeseni. — Več povedo na
TRNOVSKEM PRISTANU 14. 2266

Zahvala.

Bog plačaj vsem, ki so spre-
mili našega blagega in skrbnega
očeta, gospoda

Ivana Plevelj-a

svetliničarja kr. drž. železnice
k večnemu počitku. — Posebno
zahvalo pa izrekamo šišenskem
»Prosvetnemu društvu« in ura-
dnistvu tovarne »Transformator«
za poklonjena venca. Enako tu-
di njegovim tovarišem gg. že-
lezničarjem za obilno udeležbo
pri pogrebu. 2262

Sp. Šiška, 17. aprila 1923.

Zalujoci ostali.

VINOGRAD

z vilo, moderno investiran, 15 min.
od kolodv. Semič v Belokrajini
v najboljšem stanju, prvovrstni
pridelek do 70 hl, krasna lega,
vodovod itd., takoj naprodaj. —
CENA 300.000 Din. Naslov pove
upravo »Slovenca« pod št. 2141

SENO in SLAMO

ZDRAVO, SUHO, prebrano v BALAH,
nudi proti takojšnji dobavi po najnižji
dnevni ceni domača trdka

PUKL & VERCE, Šoštanj.

Malo hišo

KUPIM V LJUBLJANI ali na periferiji
mesta, najraje pa v Krakovskem ali Tr-
novskem predmestju. Samo pismene po-
nudbe poslati na upravnisti »Slovenca«
pod številko 3333.

IVAN KACIN, Gorica,

Via Carlo Favetti 6.

Izdeluje vsakovrstne harmonije po amerik. sist., popravlja
in uglašuje cerkvene orglje, glasovirje. V zalogi
ima vedno IZDELANE HARMONIJE, glasovirje, violine, mando-
line, kitare, strune za glasovirje, kladiva, svečnike, usnje, sukno,
celuloid, klaviature, jezike za harmonije, piščalke za orglje. Lastni
stroj za izdelovanje strun za brde in glasovirje. Prodaja tudi na ob-
roke! — Zahtevajte cenik!

Tužnim srcem javljamo, da je naš najboljši sin,
brat, svak, stric, gospod

Franc Molé

tehnični uradnik

danes po kratki mučni bolezni, v starosti 26 let,
preminul.

Pogreb bo iz mrtvašnice javne bolnice v četrtek,
19. t. m. ob 3. uri popoldne.

Maša zadušnica se bo darovala pri sv. Ani v
Zažarju pri Vrhniki.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

Ljubljana, dne 17. aprila 1923.

Zalujoci rodbini MOLE in ZAVRŠNIK.

URADNIŠTVO STAVBENE TVRDKÉ VILJEM
TREO V LJUBLJANI naznanja vsem prijateljem
žalostno vest, da je preminul po dolgotrajni, zavrtni
bolezni njihov obče priljubljeni zvesti tovariš, gospod

Franc Molé

uradnih tehničnega oddelka.

Na njega zadnji poti ga spremimo 19. t. m. po-
poldne ob 3. uri iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Vsi, ki ste ga poznali, ohranite ga v dobrem
spominu.

Ljubljana, dne 17. aprila 1923.

Stavbena trdka Viljem Treo, mestni stavbenik in arhitekt v Ljub-
ljani, naznanja tužno vest, da je umrl njen zvesti in marljiv sotrudnik
gospod

Franc Molé

tehnični uradnik.

Pogreb se vrši 19. t. m. ob 3. pop. iz tukajšnje deželne bolnice.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1923.

PALMA
kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!
Ceneje
znatno
trajnije
nego od kože!
Varstvo
proti vlagi
i mraza!

NA DROBNO!

NA DEBELO!

Radi preureditve trgovine in pomanjkanja prostorov se bodo prodajali **VRVARSKI IZDELKI**, kakor **VRVI** vseh debelosti, štriki za perilo, štrange, uzde, špaga, gurti, dreta, mreže za seno, ognjegasne cevi, bombaževе mrežice za otroške postelje, tržne torbe, kakor tudi pravi tržaški bičevniki, biči, konjske krtače, žima, morska trava itd. po znatno znižani ceni.

Se priporoča

IVAN N. ADAMIČ, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

Telefon št. 441.

2260

Telefon št. 441.

Posestniki novih stavb

se vladno opozarjajo na našo veliko izbiro nižje navedenih predmetov, kateri pridejo pri urejanju novih stanovanj v poštvi in sicer: Velika izbira **preprog**, vseh vrst iz volne, jute, kokosovega vlakna in linoleja, umetniško izdelanih **zastorov** na kose in metre, **Moketi** in **gobelini** za prevleko otoman in divanov, **Platno za rolete** in **verande**. Različno **posteljno perilo**, kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, pernice, flanelaste in volnene odeje, šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile.

Cene primerne.

Postrežba solidna!

A. & E. Skaberne, Ljubljana
Mestni trg 10.

Javna zahvala.

Okreval po težki in nevarni operaciji smatram za svojo dolžnost gospodom primarjema dr. Dergancu in dr. Minaču ter asistentu dr. Kührju za njih požrtvovalnost, kateri se imam zahvaliti za svoje okrevanje, izreči javno svojo zahvalo. — Ljubljana, 17. apr. **FRANC GRUM**, posestnik v Slapah pri Dev. Mar. v Polju. 2250

SLOVENC!

KUPUJTE samo NAJBOLJŠI PISALNI STROJI na svetu:

„UNDERWOOD“

Generalno zastopstvo: Underwood, Zagreb, Mesnička ul. 1.
Iščemo AGILNEGA ZASTOPNIKA za celo SLOVENIJO.

** OBLEKE ZA BIRMANCE **

v vseh velikostih in barvah

Pri pismenem naročilu zadostuje navedba starosti. Največja izbira pri trdki **DRAGO SCHWAB**, manufaktura, moda, konfekcija, Ljubljana. Dvorni trg 2.

Pozor

Gostilničarji in vinski trgovci!

»Vinarica« družba vinogradnikov v Ptuiu priporoča svojo veliko zalogo priznanih pristnih in prvovrstnih

VIN

letnikov 1920, 1921 in 1922 iz Ljutomerskih, haloških in ormoških gorci!

Lasten produkt! Cene zmerno!

Naprodaj je POSESTVO

pok. **JOSIPA ROSSI** v Zagorju ob Savi, obstoječe iz: **VILE** št. 82 z vinskimi **KLETMI** in hiša št. 24 z **GOSPODARSKIMI POSLOPI** in **MLINOM** z vodno močjo. — Pojasnila daje g. **TOMO KOPRIVC**, gostilničar v Zagorju. — Ponudbe je staviti do 29. t. m. zastopniku dedičev notarju dr. Josipu Krevl-u v Litiji.

Izdala konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

V hotelu »Južni kolodvor«, Kolodvorska ul. št. 43, pri MIKLIČU, se toči čez ulico dobro

Semiško rdeče VINO
po 28 kron liter.

Kupim polnojarmenik

n primerno **LOKOMOBIL** novo ali rabljeno, v dobrem stanju. — Ponudbe z opisom na upravnistvo »Slovenec« pod: »PARNA ZAGA«. 2206

Kupim ali vzamem v najem majhno

kmečko hišo z vrtom

na Gorenjskem, v bližini kolodvora. — Ponudbe na upravnistvo lista »Slovenec« pod: »LETOVIŠČE 2199«.

Minka Karo

DAMSKA KROJACICA — LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 58,

se priporoča cenj. damam v mestu in na deželi za delo, v njeno stroko spadajoče. Postrežba točna. 2063 Cene solidne.

KUPIM dobro ohranjen

PIANINO in ŽENSKO KOLO.

Ponudbe pod »P. F. 27« na upravnistvo

Prevzamem v delo obdelavo lesa na

mizarске stroje

kar je posebno važno za obrtnike, ki nimajo lastnih strojev. Se priporočam v naročila za vsa v to stroko spadajoča dela. **Mihael MISVELJ**, strojno mizarstvo, Udmat št. 118 (Zelena jama). 2057

Velika izbira

rohavle **nogavice**

A. ŠINKOVIC naslednik **K. SOSS**
Ljubljana, Mestni trg 19.

Pozor! Original dvokolesa

s torpedo in dobro pneumatiko po 1900 Din. Več najnovejših **MOTORJEV**, novih in rabljenih, in različnih **OTROŠKIH VOZČKOV** po ceni prodaja

»Tribuna« **LJUBLJANA**, Karlovska cesta št. 4. 2189

Krasno posestvo

na periferiji mesta Ljubljane je pod zelo ugodnimi pogoji **NAPRODAJ**. Obstoji iz dveh enonadstropnih hiš z vsemi pritliklinami. Dalje je prostorna trgovina s pisarno, obširno skladišče, lep velik hlev, prostor za spravljanje voz in sena ter nekaj vrta. Prostor zelo ugoden za kako večjo obrt. Naprodaj sta tudi posamezni hiši. — Naslov povedo v upravnistvu »Slovenec« pod št. 1962.

Amerikanci, pozor!

PRODA SE trinadstropna trgovska, dvakrat vogelna **HIŠA** v sredini mesta, na najboljši prometni točki, z mnogoletno vpeljanimi trgovskimi lokali. Le resni direktni reflektanti pridejo v poštev. — Ponudbe pod »CENA DIN 700.000« na Anončni zavod **DRAGO BESELJAK** in **DRUG**, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

SENO

vsako množino, po K 8.— franko garantirano, sladko, prima, vsako množino po 8 K franko, vsaka postaja, in prima jedilni **KROMPIR** po 6 K za kg franko vagon dobavlja **S. PRAZNIK & NOVAK**, Celje.

Smrekove škonje

prima, vsako množino, **KUPI PRAZNIK & NOVAK, CELJE.**

Enodružinska hiša

pri Ljubljani, četrte ure od kolodvora, po zelo ugodni ceni **NAPRODAJ**. — Naslov pove uprava lista pod številko 2102.

Velika zaloga

raznovrstnih **OTROŠKIH VOZČKOV**, **LESENIH VOZČKOV** na 4 kolesih, **DVOKOLES** najnovejšega tipa, malih najnovejših **MOTORČKOV**, **SIVALNIH STROJEV** in vsakovrstnih delov. Pnevmatika na debelo in drobno, pocenil — Sprejemajo se tudi vsa **POPRAVILA** »tovarna dvokoles in otroških vozčkov ter delov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13
Produktivna zadruga Kleparjev, instalaterjev, kolarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarn. stroje popravljajo in prenavljajo **Ludovik Barega**, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

SPEDIČIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7—9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikoš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Fran Erjavec, pri »Zlati lopatic«, Valva-zorjev trg št. 7.

ZALOGA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

DOBAVLJAMO

tako po dnevnih cenah iz skladišča Zagreb vse

stroje in orodje

za mizarje, tvornice pohištva, kolarje in žage; za ključavničarje, mehanike in delavnice za popravila; za kleparje, tvornice pločevinastih in kovinskih predmetov. — Bogato skladišče transmisij, sirovočolnih in benzin-motorjev, kakor tudi naprave za varenje kovin.

Orodje in stroji
dion. dr.**KARL JETZBACHER****ZAGREB**
Vlaška ulica 25.

2234

A 28/23

42

Oklic prostovoljne dražbe.

Na prošnjo dedičev po dne 20. januarja t. l. umrlem vpokojenem župniku Ivanu Vidergarju v Radomljah se bo vršila

dne 26. aprila 1923 ob 9. uri dopoldne.

v župnišću v Radomljah prostovoljna sodna dražba v zapuščino spadajočih premičnin, sobne in kuhinjske opreme, posode, knjig, posvetne in bogoslovne vsebine (Valvazor. Krajčeva izdaja. Mayerjev konv. leksikon, Dr. Weissova Weltgeschichte in 15 zvezkov »Dom in Sveta« in drugo).

Dražbeni pogoji se bodo razglasili pri dražbi.

OKRAJNO SODIŠČE V KAMNIKU, ODD. I.,
dne 13. aprila 1923.

Važne gospodarske knjige.

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in več barvanimi tabelami. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila **S. M. Felicita Kalinšek**. Cena okusno opremljeni knjigi, vezani v celo platno, Din 220.—.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 25 barvanimi prilogi in 92 slikami v besedilu. Priredil **Martin Humek**, višji sadjarski nadzornik. Cena vezani knjigi Din 120.—.

Tudi ta knjiga prekaša vsa pričakovanja; mnogostransko in pregledno razdeljena tvarina je tiskana na 420 straneh, 25 umetniških tabel v barvo-tisku, vezava in vsa oprema je tako okusna, da je posebno v današnjih časih nismo več vajeni.

Vred bogate vsebine in velikega števila umetniških prilog v barvo-tisku je imelo založništvo za obe knjigi ogromne dobavne stroške in je prodajna cena obeh knjig za današnje razmere skrajno nizka in valed tega samo začasna. Zaradi visoke obrestne mere, more zdržati založništvo te dve ceni najdalje do konca avgusta t. l., na kar se obe knjigi podražita vsaj za polovico sedanje cene.

Sadje v gospodinjstvu. Navod o ravnanju s sadjem, sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjavi. Za gospodinje in dekleta priredil **M. Humek**, višji sadjarski nadzornik, s 13 barvanimi prilogi in 42 slikami. Cena za to lepo novo knjigo znaša Din 30.—.

Sadno vino ali sadjevec. Priredil **M. Humek**, višji sadjarski nadzornik. Ta knjiga izpopolnjuje prvo in velja Din 20.—.

Breskev in marelica. Navodila, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil **M. Humek**, višji sad. nadzornik. Cena za to novo knjigo, ki podaja nasvete, kako gojiti ti dve najplemenitejši sadni vrsti, ki nudita velik uspeh in dobiček, znaša Din 12.—.

Nauk o čebelarstvu. A. Janša. Novi natis priredil **F. Rojtna** z dodatkom **ALBERTJEV-ZNIDER-SICEV PANJ**, in kako v njem čebelarimo, priredil **M. Humek**, višji sad. nadzornik. Cena za knjigo, ki temeljito seznani čebelarje, kako postopati s kranjci in kako čebelariti v novem, modernem panju, znaša Din 24.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Kupimo pripraven

objekt za tovarno

v LJUBLJANI ali na periferiji mesta. — V poštev pridejo

70 obstoječa tovarniška poslopja

ali pa tudi hiše, katere imajo veliko dvorišče, kjer bi se postavila lahko dvoriščna stavba. — Ponudbe naj se pošiljajo pismeno z opisom in ceno na upravnistvo »Slovenec« pod šifro: »Tovarna 100«.